V A T R A

FOAIE ROMANEASCĂ DE OPINIE ŞI INFORMAŢIE

Ian.-Martie 1968 XVIII,1 78 FREIBURG-Germania

N° 108 Kirchstr.68

CONSIDERAŢII EXTERNE

Pe lângă ţările robite,două sunt azi principalele focare de nelinişte în lume: Orientul Apropiat şi Vietnamul.

* "Războiul de 60 de ore",din Iunie trecut,e doar o fază dintr'un conflict mai vechi.Evreii au avut totdeauna nostalgia întoarcerii în Canaanul cucerit în sec.XIII a.C. şi din care,cu distrugerea Ierusalimului de către Tit,la anul 70, fuseseră împrăştiaţi în patru vânturi.Contra asimilării,şi pentru rezolvarea problemei prin fondarea unui Stat în Palestina s'a ridicat Sionismul,- căruia,cu a sa "Judenstaat",1896,Herzl i-a dat organizare şi program politic - tinzând la actualizarea unei profeţii a lui Ezechiel(36,33-36),făcută în robia babilonică (sec.VI a.C.): "Aşa vorbeşte Domnul Dumnezeu: In ziua când vă voi curăţi de toate nelegiuirile voastre,voi face ca cetăţile voastre să fie locuite,şi dărâmăturile vor fi din nou zidite,ţara pustiită va fi lucrată iarăşi,de unde până aici era pustie în ochii tuturor trecătorilor.Şi se va spune atunci: 'Ţara aceasta pustiită a ajuns ca o grădină a Edenului; şi cetăţile acestea dărâmate,care erau pustii şi surpate,sânt întărite şi locuite'.Şi neamurile,care vor mai rămâne în jurul vostru,vor şti că Eu,Domnul,am zidit din nou ce era surpat,şi am sădit ce era pustiit.Eu,Domnul,am vorbit şi voi şi face".

Israelul e creaţia lui Ben Gurion,ca instrument al sionismului.Pentru această operă era neapărată o masivă imigrare în "ţara făgăduinţei": "Nu sioniştii cari locuesc în streinătate vor realiza scopurile sionismului -spunea el,la respectivul congres din Viena,1911-,ci cei ce lucrează în Palestina".Din acest punct de vedere,chiar antisemitismul unor ţări era binevenit: "In 1947,în Palestina - scrie Mermoz în "Rivarol",29 Iunie 1967- secretarul unui kibuţ îmi spunea: 'Când acceptă emigrarea evreilor,guvernele streine cele mai antisemite sunt cei mai buni clienţi ai noştri". "Pentru ca sionismul să reuşească -spunea şi Mussolini, rabinului Prato,1935-, e necesar să aveţi un Stat ebraic,cu drapel evreesc şi limbă evreească".La insistenţele lui Chaim Weizman,şeful sionismului mondial,şi din nevoia de a-şi asigura,contra Puterilor Centrale,sprijinul Americii(unde evreii erau tari),mai ales că se profila şi defecţiunea rusească,- lordul Balfour comunica,la 2 Noembrie 1917,lordului Rotschild că "guvernul Majestăţii Sale priveşte favorabil instalarea în Palestina a unui cămin naţional pentru poporul evreesc şi va face toate eforturile posibile pentru atingerea acestui obiectiv"; în acelaş timp însă,guvernul englez făcea fel de fel de promisiuni prinţilor arabi,pentru a-i rupe de Turcia.Duplicitatea a dus la fricţiuni cu toţi.La 15 Mai 1948,Anglia anunţa că-şi depune mandatul asupra Palestinei,exercitat din 1923; Ben Gurion proclamase în ajun,la Tel Aviv,independenţa ţării,- recunoscută imediat de America şi Rusia.Victoria ce a urmat nu era o surpriză,forţele Israelului fiind mult superioare în calitate şi număr: 90.000 de oameni(70.000 armată propriu zisă,12.000 "comandos",7.000 Irgun Zwei Leumi,organizaţie teroristă de dreapta, 1.000 grupul Stern,terorişti de stânga),faţă de 50.000 arabi: 12.000 egipteni, 12.000 voluntari pentru liberarea Palestinei,12.000 legiunea arabă,8.000 irakeni (cari n'au mai apucat s'ajungă'n luptă),6.000 sirieni.Extremiştii din Irgun voiau plecarea tuturor arabilor din Palestina; când o patrulă a lor a fost atacată la Deir Hassim,toţi locuitorii satului au pierit arşi de vii.Mulţi arabi au fugit de groază.Au rămas doar 165.000(anul trecut ei ajunseseră la aproape 300.000,din cauza marei natalităţi,cea mai ridicată de pe glob).Au venit însă 500.000 evrei din Asia şi Africa,pe când cei din Algeria preferau Franţa.

Infrângerea arabă din 1948/49 a dus la Egiptul "ofiţerilor liberi",cari în 1952 au scos tancurile în Cairo,ca să instaureze,înlocuind pe Faruk cu generalul Naghib,o "ordine nouă".Nasser şi-a început cariera politică printre "cămăşile verzi" ale unei grupări naţional-socialiste; a trecut apoi la "fraţii musulmani", în urmă la comunişti - de unde a plecat însă repede,partidul fiind plin de evrei şi copţi nemusulmani.Se bătuse bine în 1949.Ajunge la guvern în 1954,cu căderea

lui Naghib.Egiptul era acum pentru prima oară,dela faraonul Nechao,guvernat de egipteni - şi,mai onest ca oricând.La început,Nasser fu favorabil Occidentului, Comuniştii fură închişi în lagăre.Dar când s'a adresat Americii pentru arme,pentru finanţarea digului dela Assuan,etc,i s'a cerut un prealabil "modus vivendi" cu Israelul.Occidentul deci,acelaş care împinsese pe Mussolini în braţele lui Hitler,împingea acum pe Nasser spre Moscova.Cu luarea Suezului,el provoca,în 1956, intervenţia anglo-franco-israeliană,sau "campania de 100 de ore",aventură menită mai ales să acopere gemetele Budapestei.Scăpat de ruşi din încurcătură,liberează pe comunişti din lagăre.In 1961 şi 1963,el încearcă din nou o apropiere de America,dar i se refuză iarăşi armele,de hatârul mulţimii evreilor din New York,-alegători,între altele.Inarmarea Egiptului rămânea deci pe seama Moscovei...

Permiţând,anul trecut,retragerea trupelor ONUlui dela Suez,U Thant punea foc la praful de puşcă şi -scrie Lucien Rebatet în "Rivarol"-,ar fi trebuit arestat ca criminal de război.Glubb Paşa,bun cunoscător al stărilor locale,fost,până în 1956,comandant al Legiunii Arabe,crede că Rusia a provocat criza pentru ca,Egiptul şi Siria fiind bătute,să-i cadă'n poală - mai ales că Statele Unite ajutau Israelul: "Dacă Rusia ar fi să-şi asigure o poziţie preponderantă în lumea arabă -scrie el-, Europa apuseană ar fi probabil obligată să se supună şi ea Rusiei". Evident,închizând golful Akaba,Nasser putea fi sigur că Israelul va reacţiona,-măcar că nu putea fi vorba de o "asfixiere",traficul evreesc prin Eilath atingând abia între 3 - 10% anual.Pe ce s'o fi bazat atunci? Forţa sa era,acum,superioară: 540.000 soldaţi,2.400 tancuri şi 1.031 avioane(din Liban,Egipt,Siria,Irak,Iordania şi Arabia saudită),faţă de 275.000 soldaţi,1.050 tancuri şi 350 avioane ale Israelului; 80 milioane musulmani faţă de 2 milioane evrei(plus toată evreimea, cu "anexele" ei).Dar în timp ce pe arabi îi leagă doar islamismul şi antievreismul,evreii au conştiinţa că se bat pentru supravieţuire; armata,la ei,nu-i corp separat,ea se identifică cu tineretul şi pionerii deşertului.Fete şi băeţi fac 26 luni de servici militar,fiecare recrut primeşte o Biblie la încorporare; în şcolile lor de război se studiază tactica lui Guderian la tancuri,a lui Rommel la lupta în deşert,a lui Skorzeny.. Stat mic,înconjurat de duşmani,a produs o generaţie vitează,aşa zişii "sabras",născuţi în Palestina,psihologic la antipodul evreului din diasporă,formaţi la munca pământului(singura care leagă pe om),îndârjiţi de suferinţele trecute(mereu amintite de o prapagandă vie),hrăniţi de legenda unor "haiduci",ca Monachem Begin(dezertor din armata lui Anders,pentru a face acte teroriste contra englezilor în Palestina),sau ca Dayan,care,voluntar la englezi,1941,şi-a pierdut ochiul în asaltul dela Fort-Gouraud,Siria,contra generalului pétainist Dentz.Organizaţia lui Begin,Heruth,cerea acum 2 ani un imperiu evreesc dela Nil la Eufrat(azi,se mulţumeşte cu cât au ocupat..)."Israelul posedă o virtute majoră: patriotismul - spunea gen.Dayan,la 3 Iunie.Nu aştept ca alţii să lupte pentru noi.Nu vreau ca tineri englezi sau americani să fie ucişi aici,pentru siguranţa noastră.A ne bate,e treaba noastră,avem forţe pentru a o face.Să ne ajute,dacă vor,cu diplomaţia"... De altfel evreii,se ştie,se bătuseră bine şi în ghetoul din Varşovia.

Cremlinul a cheltuit numai cu armata egipteană 500 milioane dolari,dar avioanele MIG,câte n'au fost distruse pe sol,au căzut pradă Israelului,înzestrat cu "Mirage" franceze.Inarmaţi de inamicii lumii libere,arabii s'au dovedit incapabili să ducă un război modern,oricâte mijloace li s'ar pune la îndemână.Siria e de 9 ori mai mare ca Israelul,Irakul a fost cândva foarte fertil,dar,în loc să defrişeze imensele lor teritorii,cumpără arme ultra moderne,de care nici nu ştiu să se servească,spre a distruge grădinile Israelului,apărute în terenuri la fel de vitrege.Şi să nu se spună că asta ar fi exclusiv opera dolarilor americani: dolari au avut şi Koveitul,Arabia saudită,etc,dar numai Israelul a înflorit.Sinaiul,pe vremea Romanilor era plin de livezi şi păduri; dela ocupaţia arabă,a devenit pustiu.Unde se termină arborii,spunea un călător,acolo încetează frontiera Israelului.Ţinut de pietre şi nisip odinioară,Palestina a ajuns să asigure locuitorilor ei un venit egal cu al olandezilor - fenomen asemănător cu cel din Africa, unde se instalaseră europenii: după "decolonizare",a rămas acolo pustia,încât va trebui reconolizată,dacă se vrea evitarea foamei.In bună înţelegere,evreii ar fi putut ajuta pe arabi ca din deşerturi să refacă câmpurile şi pădurile de acum 2000 de ani.Dar arabii s'au arătat incapabili să rezolve chiar o problemă care sta în puterea lor: aceea a refugiaţilor palestineni.

Să nu fi prevăzut Rusia rezultatul războiului din Iunie? Şi-atunci,de ce a împins pe Nasser la acţiune? Unii cred că ea spera într'o victorie arabă,cu care

să şantajeze pe americani în chestiunea Vietnamului; când a văzut dezastrul,Rusia şi-a trecut vapoarele prin Dardanele,dar.. s'a abţinut să intervină,mulţumindu-se să rămână,solid,în Mediterană.. Voià ea "eliberarea" Palestinei? Chiar şi numai afirmarea e o neruşinare,când ea deţine,dela Vladivostok la Elba,teritorii streine,pe care nimic n'o împiedică să le elibereze,dacă-i aşa de cinstită şi de idealistă.S'ar părea că,în acel război,au pierdut toţi: Rusia,prestigiul în faţa lumii şi încrederea arabilor: căci dacă Cuba era departe,aici Rusia era la ea "acasă",în teritorii amice,şi foarte pregătită.Acţionând singur,Israelul a evitat Americii şantajarea de către ruşi; aceasta a pierdut însă,ca şi Anglia,lumea arabă.Pentru ONU,cel puţin,războiul acesta a însemnat un faliment.Cu un servici secret model şi o excelentă aviaţie,evreii au învins datorită solidarităţii pe deasupra frontierelor,naţionalismului lor aprins,cultului unor virtuţi războinice - pe care cei mai mulţi însă,prinşi între apartenenţa rasială şi cetăţenia"provizorie",le combăteau în ţările unde trăiau.Altă ciudată contradicţie: în timp ce colonizau Palestina arabă,mulţi evrei erau în fruntea luptei pentru decolonizarea triburilor africane.. Contradicţii găsim însă şi aiurea: manifestanţii pentru Israel n'au mişcat un deget când Egiptul ataca Yemenul,sau contra ororilor antieuropene din Algeria,ca să nu mai vorbim de insensibilitatea lor la suferinţele popoarelor robite de muscali.Au urlat pentru decolonizare,dar au aprobat colonizarea Palestinei; pentru că au plantat,vreme de 20 de ani,în Israel,evreii aveau acolo toate drepturile,iar Rodezienii,Sudafricanii,Portughezii,Francezii în Algeria,Italienii în Somalia,etc,cari de secole au înflorit acele regiuni,erau "colonialişti murdari",fără umbră de drepturi.De altă parte: cei ce îndrumau lumea să vadă "Vicarul",vinovat că n'a excomunicat pe Hitler,acum ţineau cu arabii,cari ameninţau să ucidă pe toţi evreii!

In tot cazul: în această confuzie,şi având în vedere că singurul câştigător e Israelul,nu-i de lepădat nici opinia celor ce socot că,peste aparenţe,lumea-i guvernată de o ocultă - care a împins Rusia la incomprensibilul îndemn,spre a da posibilitate Israelului,într'o conjunctură favorabilă,să-şi atingă idealul teritorial(înarmându-l,în acelaş timp,solid,pe gratis şi fără a atrage bănuiala arabilor,printr'o imensă pradă,în care cele mai moderne aparate de război au fost găsite.. nedespachetate încă): precum se vede,Israelul nu se gândeşte să părăsească Ierusalimul şi locurile ce l-au dus până pe malurile Mării Roşii - şi nu va părăsi un centimetru din pământul cucerit,afară de cazul c'ar obţine ceva chiar şi mai important.Dar pentru că nu există "crimă perfectă",actuala situaţie din Orientul Apropiat,la întretăierea a trei continente,conţine în sine elementele unei teribile explozii,care nu se poate sparge decât în capul nedreptăţii...

* Firesc ar fi ca toată lumea să dorească pacea în <u>Vietnam</u>: <u>Ho Ci Minh</u>,pentru imposibilitatea,omenească,a victoriei; Americanii,pentru imensele sacrificii,în vieţi şi în materiale,şi pentru a-şi libera mâinile(în 2 ani şi jumătate de angajare militară,ei au pierdut,şi fără niciun rezultat: 16.000 morţi,80.000 răniţi, 60 miliarde dolari,3.000 aeroplane,etc); Papa,pentru motive umanitare,plus prestigiul diplomaţiei vaticane,care,cu mersul Său la ONU,s'a angajat deschis; Ruşii, Chinezii,ca să evite o angajare directă; ONU,ca să-şi mai cârpească din treanţa prestigiului.Ho Ci Minh speră însă în victorie: dacă nu prin propriile forţe,măcar prin presiunea mondială,şi a opiniei publice americane,asupra guvernului din Washington(şi e ciudat că "pacifiştii" de profesie,cari se roagă pentru pace în Vietnam,concomitent cer război în Rodezia,de pildă); în realitate,fără sprijinul Rusiei şi Chinei,Vietnamul comunist n'ar fi rezistat nici o săptămână,dacă America îşi punea "mintea toată".Nu solidaritatea ideologică a decis însă sprijinul Moscovei,ci alte interese: desminţirea acuzaţiilor lui Mao faţă de tovarăşii internaţionali; experimentarea ultimelor sale arme; uzarea Americii şi ţinerea ei departe de Europa,pentru ca popoarele robite să poată fi digerate în toată liniştea; împiedicarea unei victorii rapide americane,care ar fi scăzut influenţa sovietică în sud-estul Asiei,şi-aşa şifonată de defecţiunea Indoneziei şi cearta cu Pekingul; speranţa de a vedea America încăierându-se cu China,ca să arbitreze apoi,cu forţele intacte,soarta lumii.Direct,Rusia nu poate interveni,de teama rezultatului,şi de mila avantajelor "coexistenţei"; ca să evite o ciocnire cu puternica flotă VII,îşi transportă ajutoarele nu pe mare(12.000 km!),ci prin China.Pe lângă imense ajutoare ~~xxxxxxxx~~ materiale,ea mai trimite tot felul de instructori, şi aduce la universităţile ruseşti,pe gratis,mii de studenţi vietnamezi."Voluntari",din ţările-"surori",Ho Ci Minh nu vrea,căci atunci ar trebui să admită şi

din China,care e mare şi.. prea aproape,pe când Rusia e la 5.000 km! China,ajută şi ea cât poate: din motive "doctrinare"(imperialiste),motive de prestigiu,motive rasiale,plus speranţa,şi la ea,a unei încăierări ruso-americane,ca să rămână singură pe teren.

Dar la lungirea războiului contribuie şi America,prin nişte limitări strategice pe care nu-i minte sănătoasă să le poată pricepe.Puşi pe interpretări "politice" pe bază de ocultă,suntem tentaţi a folodi acest criteriu şi'n cazul Vietnamului.Căci nimeni nu poate înţelege de ce,când se luptă "ţânţarul cu măgarul", lupta durează ani - şi încă,uneori,cu şanse,fie şi trecătoare,pentru.. "ţânţar"! Parcă şi-aici "cineva",pe lângă chinezi şi ruşi,ar avea interes să înjosească obrazul Americii,să-i macine puterea,s'o slăbănogească în vederea unei ulterioare confruntări.Care ar putea fi,însă,mult mai complicată de cât îşi pot închipuì trăgătorii de sfori,acum când,părăsind englezii Singapore,acesta tinde să se sprijine pe.. Japonezi!

* Şi Europa,vechiul leagăn al civilizaţiei lumii,n'are niciun cuvânt de spus? Ba i-ar fi chiar decisiv cuvântul,dacă ar fi unită.Dar "poate va trebui ca Europa să cadă încă şi mai jos din punct de vedere politic,pentru ca să resimtă,în fine, nevoia imperioasă a unităţii",constată,cu vădită amărăciune,cancelarul german Kiesinger.Iar Salazar cată a explica şi pricina acestei decăderi,când spune,într'un discurs,că "Europa pare a se îndoì de misiunea sa civilizatoare,a nu mai crede în superioritatea sa.Noi,continuăm să credem".

Şi noi,ca Salazar.Căci,după unele semne,naţiunile europene par,după 20 de ani de bâjbâeli,a începe să se caute mai serios,să simtă mai mult nevoia strângerii rândurilor,îndrumându-se spre închegarea blocului impus de geografie,de istorie, de civilizaţia comună,zăgăzuind astfel atât invazia financiară americană şi crescânda ei superioritate tehnică,cu relativa concurenţă,cât şi jaful şi exploatarea sovietică.Europa,păpuşa de azi a celor doi coloşi,trebue şi are toate elementele să devină o mare putere.Ba chiar,prima putere!

In Apus,semnalul detaşerii de America l-a dat Franţa golistă.De câtva timp, Germania îşi cată şi ea,de preferinţă,parteneri pe vechile cărări răsăritene; dezamăgită de America,neiubită de nimeni dintre "aliaţi",aproape izolată,ea încearcă să îşi refacă tradiţionalele linii de trafic,reuşind să reia legăturile diplomatice - şi comerciale - cu România şi Jugoslavia,are o misiune economică la Praga(Cehoslovacia o are la Frankfurt/Main),şi bune perspective la Sofia şi Budapesta.Până şi Spania,cea mai rezervată din ţările occidentale faţă de regimurile zise comuniste,a înodat mai multe legături în acea zonă.

In Răsărit presa citează,mai recent,cazul Cehoslovaciei.Inainte de a trebui să lase frânele guvernului din Praga,Novotny a încercat utilizarea contra adversarilor a vechei acuzări de "naţionalism burghez",care aşa de bine îl slujise prin 1952,ducând la spânzurarea lui Slanski şi Clementis.Acuzarea a căzut acum în gol.Alexandru Dubcek,noul şef,e un slovac,crescut de mic în Rusia,fapt ce-ar fi să liniştească pe bolşevici în ce priveşte ataşamentul său.Slovacii n'au însă nimic de împărţit cu Nemţii; ei ar privi chiar cu ochi buni..poate,sau oricum indiferenţi,unificarea Germaniei.Şi-apoi,legăturile tradiţionale ale Cehoslovaciei o împing din totdeauna spre Europa,nu spre stepă.Comentatorii atribuie lichidarea lui Novotny dorinţei de descătuşare - ceea ce explică precipitarea lui Brejnev, la 9 Decembrie,la Praga,ca să-şi salveze omul,dar în zadar.Dubcek a şi declarat că Cehoslovacia înţelege să urmeze o cale proprie,naţională,a comunismului: pilda Jugoslaviei şi României e contagioasă.

Semne de nervozitate dă şi Ungaria.Lipsa de rădăcini a guvernelor impuse,chiar cu oameni cât de cât cinstiţi,le-ar opri dela atitudini curajoase,logice.De altă parte,sângeroasa experienţă maghiară din 1956,ca şi pilda de azi a României,arată că nu te poţi libera totodată şi de comunism şi de Rusia.Kadar,care-şi datorează situaţia,şi el,exclusiv ruşilor,nu s'ar putea libera nici de una nici de alta,aşa că răsturnări,dar în cadrul"partidului",sunt de aşteptat şi în Ungaria.

Năzuinţa spre libertate a robilor,teama de China,etc,explică,cum am spus,atitudinea Rusiei în Vietnam,unde ajutoarele sale masive duc la lungirea războiului. De s'ar face pace,China,având mâinile libere,s'ar putea ocupa mai activ de frontierele sale siberiene,lungi de 2.500 km,ceea ce ar slăbi vigilenţa europeană a Rusiei,obligând-o cumva chiar la reglementarea mai justă a frontierelor respective.Credincioase Rusiei ar mai rămâne,din nevoi evidente,doar guvernele din Pankov şi Varşovia.

Europa ar avea,desigur,tot interesul să încurajeze China.Incă de pe acum Germania e principalul său partener comercial.Neînţelegeri,vor mai fi.Principalul obstacol în calea regrupării europene în constituie,în răsărit,căpăstrul sovietic,iar în apus suspiciunea faţă de Germania,teama de multiplele ei capacităţi. Când Franţa s'a opus la constituirea Comunităţii Defensive Europene(CED),când Statele Unite au refuzat să doteze pe aliaţii europeni cu armament atomic,motivul era unul şi acelaş: teama de a pune iar arme în mâna Nemţilor.Dar tăria realităţilor va reuşi să lase în umbră temeri depăşite; perspectiva de a vedea leagănul civilizaţiei omeneşti devenit simplă anexă la carul yankeu sau bolşevic va risipi reziduurile tristelor amintiri istorice,spre a clădi acea unitate a lumii care a creiat tot ce-i frumos şi mare pe pământ: Europa!

Radu Cornăţeanu

ZIDUL DELA BERLIN de Vasile Posteucă

Te-au ridicat înalt,să nu se vadă
Arhanghelii căzuţi cum rîd şi rîmă.
Să nu le fugă robii din corvoadă
Când arde lumea'n noi şi se dărâmă...

In blocuri ţi-au turnat trădări din Yalta
Şi sârme ruginite'n nedreptate
Să nu mai ştie-o inimă de alta;
Să se desprindă fratele de frate...

Păzit de câni,căpcăni şi reflectoare,
Te muşcă'n nopţi,ades,mitraliere,
Şi te blesteamă glas de om ce moare,
Acoperit de groază şi tăcere.

Acì începe raiul lor.Cu moarte!
Şi libertatea-i muget lung: stavai!
Viaţa cu uşi şi cu ferestre sparte:
Foame ce schimbă şì pietrele'n mălai...

Converg în tine lumile-amândouă
Şi-şi vămuiesc trădările şi ura,
Şi de de-asupra,căi lactee plouă
Cu şerpi şi sgură,să ne-astupe gura...

Să nu se-audă cine poartă vina!
Nici sufletul în noi să nu mai plângă,
Când desţăraţi ne bem din glod lumina
Şi cerul numai iad,pe partea stângă.

Te-au pus hotar,să nu cotim spre dreapta,
Când semnul hidrei ne străpunge,scoabă,
Şi răstigneşte'n noi dorul şi fapta,
Şi gâtuie nădejdea tot mai slabă.

Tu,prag lui Anticrist şi scut ruşinii,
Tu,piatră de mormânt,pe genocid!
Cât ni-i umbrì altarele luminii,
Ruşine de-a fi om,sălbatec zid!!!

&& In mijlocul Alpilor elveţieni,într'o clădire - ce aminteşte vilele de la Câmpulung - cu două etaje,încinse cu brâul unor largi balcoane de lemn,găsim,sub româneasca emblemă a "Doinei",un "Institut international de jeunes filles": una din cele mai interesante realizări ale unui refugiat român,fondată,de mai mulţi ani,de d-na şi prof.Valeriu Văcariu,la Leysin(Vaud),ţinut "carpatic" cu cea mai sănătoasă climă,panoramă de vis,la 30 minute de lacul Léman,o oră de Lausanne, 2 ore de Berna şi Geneva,o zi de Roma şi Paris,câteva ore de Veneţia,Florenţa, Milan şi München.Elevele,între 16-20 ani,venite de pe 5 continente,învaţă limbi streine: engleză,spaniolă,germană şi italiană,oficială fiind franceza - şi sporturi: tenis,basket-ball,volley-bal,călărie,golf,ping-pong şi înnot,vara; ski(4 luni pe an),patinaj şi călărie,iarna.Excursii,întotdeauna; chiar la depărtări,de Paşti şi de Crăciun.Cine doreşte,poate deasemeni să se iniţieze în cele gospodăreşti,şi'n arta culinară.Anul şcolar durează 9 luni: Octombrie-Iunie inclusiv.

Doamna Geneviève Văcariu vorbeşte corect româneşte,ne-a îndrăgit muzica(are o splendidă colecţie de plăci),e îndrăgostită de plaiurile noastre,de neamul românesc,a cutreierat mai ales Ţara Făgăraşului,de unde i-a venit "ursitul".In creierea şi conducerea selectei şcoli,îşi are parte dreaptă.Iată o instituţie care, datorită unei acţiuni inteligente şi pline de elan,şi de idealism,a dus numele "Doinei" peste mări şi ţări.

&& In pastorala de Crăciun,patriarhul Alexei al Rusiei mulţumeşte Domnului Nostru Isus Cristos "pentru generoasele daruri făcute marei noastre Patrii care acum,în pace şi belşug,intră în al doilea cincantenar al existenţei sale,în condiţii de dreaptă aşezare a societăţii,într'o atmosferă de desvoltare globală a vieţii poporului".Când reprezentantul suprem al Bisericii spune asemenea gogoşi, exaltând banditescul regim al ateilor,dela cine mai pot aştepta ruşii adevărul?...

&& Ne îndeamnă P.S.Victorin,în pastorala de Crăciun,"să ne aducem aminte,mai întâi,că ziua Naşterii Domnului e zi de sărbătoare şi de odihnă,o zi în care nimeni.. nu este chemat la muncă fizică sau la obişnuitele îndeletniciri".O fi ajungând pastorala Prea Sfinţiei Sale şi la urechile lui Ceauşescu?...

&& E vorba ca De Gaulle să facă,între 14-20 Mai,o vizită în România.-

DIN PROPUNEREA ŢĂRANILOR,PREZENTATĂ DIVANULUI AD-HOC LA IAŞI,1857: "Când ne-am jeluit,când ne-am tânguit,păsurile când ne-am spus,ispravnicul ne-a bătut,privighetorul ne-a bătut,jandarmul ne-a bătut,zapciul ne-a bătut,vătăşelul ne-a bătut, vechilul ne-a bătut,posesorul ne-a bătut,boierul de moşie ne-a bătut; cine s'a sculat mai de dimineaţă,cine a fost mai tare,acela era mai mare.Iară noi nici rânduială,nici dreptate nu am avut; bătăi şi răzmeriţe când au fost,tot greul numai noi l-am dus; oşti când au venit,numai noi le-am hrănit,noi le-am slujit,noi le-am purtat.Iarna era grea,oşti multe,cărături multe şi la loc depărtat,căram la Dunăre şi peste Dunăre,boii degerau şi cădeau,alăturea cădea şi omul cu dânşii,acasă copiii flămânzeau,că ceea ce nu lua ostaşul la nevoia sa,luau zapciii cei de ţară de se îmbogăţea.Iară dacă puhoiul oştilor se scurgea şi furtuna se alina,holdele se sămăna,grânele înverzea,câmpurile înflorea,că sudoarea noastră le uda.Toată bogăţia,toată îmbelşugarea,braţele şi sapele noastre o aduc.Câtu-i Dunărea de mare şi de largă curge râul sudorilor noastre,că duce peste mări şi peste hotare,acolo se preface în râuri de aur şi de argint,iară noi nici rânduială,nici dreptate nu am avut".Iată o plângere,care se potriveşte perfect şi azi, la 111 ani!

CÂNTECE DIN BASARABIA

Frunză verde pui de nuc,
Valea vin,dealu mă duc,
Bătrâneţele m'ajung...
Nu mă plâng că sunt bătrân,
Da' mă plâng că sunt străin.
De străin ce am rămas
Numa 's negru pe obraz,
Negru,negru şi pătat,
Că de ţară 's depărtat...
Frunzişoară strug de poamă,
Bun îi cuvântu de mamă,
Cine vrea să-l bage'n samă.
Bun îi bun şi de părinte,
Cine vrea să-l ţie minte
Când îi străin ca şi mine.
Străinel şi făr'de ţară
Nu văd lumea de sub soare

Frunză verde lemn de-arin,
Tu străin şi eu străin,
Haide'n codru să trăim:
Să facem un bordeeş
Cu uşorii de cireş,
Cu martoci de clocotici
Să trăim ca doi voinici.
Frunză verde trei granate
Ce să facem noi,măi frate,
Că 'mpăratu ne desparte
Şi ne duce'n loc departe,
Peste ţări şi peste ape
In neagra străinătate,
Unde n'ai soră nici frate...
Puşculiţa-i măiculiţa,
Săbioara-i surioara,
Sticuşoru-i fraţioru.

+ La 17 Dec.1966 s'a stins,la Râmnicu Vâlcea,prof.Totta,macedonean.
+ In Belgia s'a stins,la 92 ani,Dim.Ghica,diplomat,nepot de Domnitor.
+ A murit la Bucureşti,26 Oct.,la 84 ani,Ghiţă Pop,gazetar şi om politic.
+ La Atena s'a stins Dem.Petropouliadis,directorul "Vocii libertăţii".
+ La 1 Ian.1968 a murit,la Brescia(Italia),Leonardo Fabiano,n.în Dobrogea.

&& In biserica Maicilor Saleziane din Madrid s'a oficiat,de Crăciun,la 2 ani dela moarte,un parastas pentru Tatiana Morariu Borkowski.

-. Pr.Petru Cadaru a celebrat,la 14 Febr.,o Sf.Liturghie pentru păr.Taillfez.

+ Sâmbătă 2 Decembrie 1967,la 11 dimineaţa,a murit de o congestie cerebrală, la New York,în vârstă de 78 ani şi jumătate,cardinalul Spellman.Fiu de băcan, crescut însă în frica de Dumnezeu şi dragoste de patrie,fusese în tinereţe vânzător de ziare,conducător de tramvai şi boxeur,pentru a intra apoi în seminar.Cu ocazia unui pelerinaj la Sf.Petru,fusese remarcat de Pius XI şi oprit la Roma, unde făcu repede prietenie cu Eugenio Pacelli.Ca arhiepiscop de New York,el a reuşit să dubleze numărul catolicilor diecezei,care e azi de peste 2 milioane.In toate înaltele consilii bisericeşti,a fost de partea bunului simţ,consacrat de tradiţie.La fel de clarvăzător în politica mondială,unde n'a admis niciun compromis cu marxismul; prezenţa sa,la ultimu-i Crăciun,printre soldaţii americani din Vietnam,e foarte semnificativă.

&& Congresul pe 1968 al Societăţii Academice Române se va ţine la Salzburg, între 5-11 Septembrie.Tema: Kultur und Zivilisation im europäischen Südosten.

&& La 3 Februarie s'au împlinit 500 de ani dela moartea,într'un azil din Mainz(Germania),a lui Johannes Gutenberg,inventatorul tiparului.

&& La 10 ani dela înfiinţarea Pieţii Comune,cel mai ridicat nivel de viaţă îl au luxemburghezii,cel mai scăzut italienii(Süddeutsche Zeitung,23 Nov.67).

CALENDAR NAȚIONAL

1 Ian.1932: Marioara Ventura devine societară a Comediei Franceze din Paris.
2 Ian.1748: Moare,ca episcop de Bielogrod,fostul mitropolit al Moldovei Iacob Putneanu.
4 Ian.1750: Se naşte,în Jadani(Banat),preotul cărturar Mihail Roşu(Martinovici).
4 Ian.1841: Se naşte,în Iaşi,Petru Poni,profesor şi om politic.
5 Ian.1841: Se naşte,la Craiova,generalul Ion Argetoianu.Moare la Viena,1928.
5 Ian.1878: Se naşte,la Iaşi,Emil Gârleanu.Moare la Câmpulung,2 Iulie 1914.
6 Ian.1850: Se naşte,în Poboru/Olt,Dimitrie-Tache Protopopescu. + 15.7.1911.
7 Ian.1850: Elisabeta Brâncoveanu renovează schitul Lăculeţe(Dâmboviţa),zidit de Matei Basarab şi Doamna Elina la 1646.
8 Ian.1810: Soseşte la Bucureşti Bodoni,exarhul Principatelor,şi trage la biserica Tuturor Sfinţilor.După o săptămână,înlocueşte pe mitropolitul Dositei cu fostul mitropolit de Arta,Ignatie.La 15 Mai pleacă la Iaşi.
9 Ian.1845: Eliade Rădulescu publică în "Curierul românesc" prospectul "Magazinului istoric pentru Dacia",ce avea să iasă în acelaş an,având ca redactori pe August Treboniu Laurian şi N.Bălcescu.
10 Ian.1768: Amfilohie scrie arhimandritului Zosima dela lavra Pecerska(Kiev), în româneşte,că a fost sfinţit episcop de către mitropoliţii Partenie de"Drissa", Anania de Sevasta şi Daniel de Proilavia,cu permisul patriarhului din C-pol,pentru eparhia Hotinului,"unde convieţuesc oaia cu lupul",şi că acea eparhie e aşa de săracă,încât n'are nici odăjdii - pentru care apela la Zosima.
10 Ian.1771: Profitând de ocupaţia rusească,Gabriel Calimachi,mitropolitul Moldovei,suprimă eparhiile"raialelor": mitropolia de Proilavia şi ep.de Hotin.
10 Ian.1793: Ambasadorul Prusiei la C-pol,von Knobelsdorf,îşi informează suveranul că însărcinatul cu afaceri al Rusiei cere depunerea Domnului Moldovei, Moruzi,ca o satisfacţie pentru maltratarea lui Bodoni.
10 Ian.1799: Se naşte,în Beneşti/Vâlcea,Petrache Poenaru,întemeietorul învăţământului public în Muntenia.A scos,cu N.Bălcescu,revista "Învăţătorul satului".
11 Ian.1869: Se naşte,în Bucureşti,generalul Const.Scărişoreanu,luptător la Amzăcea,Topraisar,Mărăşeşti.Moare în Bucureşti,la 12 Nov.1937.
11 Ian.1893: Se naşte,la Şiria/Arad,Coriolan Petranu,prof.la Univ.din Cluj.
12 Ian.1845: Se naşte,în Bucureşti,Em.Protopopescu-Pache.Moare la 28.4.1893.
12/24 Ian.1878: Românii cucceresc Smârdanul,întăritură înaintată a Vidinului.
12 Ian.1885: Moare în Bucureşti vestitul mamoş Ştefan Capşa,n.în Braşov(1821).
13 Ian.1864: Un ukaz al ţarului permite călugărilor fugiţi dela Neamţ din cauza secularizării să construiască o nouă mânăstire pe una din moşiile mânăstireşti din Basarabia.Aşa apăru,la Chiţcani,într'o vale pitorească,între Tighina şi Tiraspol,înconjurată de trei părţi de apele Nistrului,mânăstirea Noul Neamţ, a cărei cupolă se vede de departe,până în stepele Korsonului şi în Bugeac.
13 Ian.1874: S'a născut,în Broşteni/Neamţ,botanistul Ioan Grinţescu.
13 Ian.1906: Se naşte,la Cruşova(Macedonia),Valeriu Papahagi.
13 Ian.1921: Moare,la Iaşi,Ioan Caragiani,profesor,membru al Academiei Române dela înfiinţare(1866).A publicat studii despre Poezia poporană a Macedonenilor.
14 Ian.1934: Moare savantul Ioan Cantacuzino,n.în Bucureşti,25 Nov.1863.
15 Ian.1870: Se naşte generalul Vasile Rudeanu.A publicat: La Roumanie au congrès de la paix,Paris,1919.
15 Ian.1897: Se naşte,în Soşdea(Banat),ţăranul-scriitor Ioan Ciucurel.
17 Ian.1819: Se naşte,în Bucureşti,vestitul chirurg N.Turnescu. + 8 Oct.1890.
17 Ian.1829: Se naşte în Iaşi,din părinţi macedoneni,Anton Naum,poet şi profesor.S'a ocupat de limba provensală. + 27.3.1917,e îngropat la Cândeşti/Neamţ.
18 Ian.1875: Se naşte,în Bucureşti,Dimitrie Negulescu,delegat al României la Soc.Naţiunilor,judecător la Curtea dela Haga(1921/46).Moare la Paris,8 Nov.1950.
18 Ian.1878: Spiru Haret îşi ia doctoratul în matematici la Sorbona.
19 Ian.1618: Radu Mihnea întăreşte mânăstirii Râşca satul Ustia(Orhei).
19 Ian.1818: Moare,la Timişoara,Dimitrie Ţichindeal,profesor,preot,fabulist, născut în 1775 la Becicherecul Mic,fiu al preotului Zaharia.A scris "ca să lumineze neamul românesc din Banatul sufocat de Sârbi".
22 Ian.1868: Inspectorul şcolar din Odesa,S.Golubţov,către guvernatorul Basarabiei,Egor Egorovici: "Cu ocazia vizitelor ce făcu în 1867 instituţiilor şcolare din Odesa,dl ministru al Instrucţiunii Publice a remarcat între altele faptul că Moldovenii din Basarabia cari trăesc de mult timp în Rusia nu ştiu toţi ruseşte şi că,până în ziua de azi,în multe parohii ortodoxe slujbele religioase sunt fă-

cute în întregime în moldoveneşte.Dl ministru e convins că-i absolut necesar să se pună capăt acestei stări de lucruri,dat fiind că în zilele noastre,poate mai mult ca oricând,cultura rusă a moldovenilor îmbracă o semnificaţie politică: în adevăr,unirea Moldovei cu Muntenia şi formarea unui principat aproape independent şi puţin binevoitor faţă de noi exercită o atracţie vizibilă asupra moldovenilor din Basarabia.Dl ministru a considerat că era de datoria sa să aducă această stare de lucruri la cunoştinţa M.Sale Imperiale,în darea de seamă ce-a făcut despre vizita sa la instituţiile şcolare în 1867,şi crede sosit momentul de a ruga pe P.S.Episcop de Chişinău să se intereseze de această chestiune,în speranţa că eforturile combinate ale celor două departamente nu numai vor lămuri,dar vor şi rezolva favorabil această problemă".Poate din această pricină a fost exclusă limba română,în 1867,din seminarul din Chişinău.

22 Ian.1885: Se naşte,în Bucureşti,geograful Gheorghe Vâlsan. + la 6 Aug.1935.

22 Ian.1886: Moare,la Iaşi,medicul Gh.Cuciureanu,n.la Botoşani,1814.

22 Ian.1905: Moare generalul Ştefan Fălcoianu.

23 Ian.1792: Arhiepiscopul Ambrozie de Ecaterinoslav arată contelui Zubov,într'o scrisoare,dorinţa defunctului Potemkin de a se înfiinţa între Bug şi Nistru o eparhie,având ca titular pe arhimandritul Iov Potemkin,care ştie şi româneşte.

24 Ian.1829: Se naşte,în Suceava,Aristide Ioan Cantacuzino(Zizin),om politic şi literat,fost director general al teatrelor.Moare la Bucureşti,1897.

24 Ian.1918: Sfatul Ţării proclamă independenţa Basarabiei: "În împrejurările actuale ne găsim în necesitatea istorică să proclamăm,conform voinţei poporului, o republică moldovenească,liberă,autonomă şi independentă,care singură are dreptul să hotărască de viitorul destinelor sale".

25 Ian.1908: Apare la Chişinău,lunar,în 1000 cópii a 80 pagini,foaia "Luminătorul",redactată,numai în româneşte,de protopopul Const.Popovici şi ieromonahul Gurie Grosu; cenzor,pr.Spiridon Muranevici; membri: protopopii Mihail Ceacâr, Iustin Ignatevici,pr.C.Parfeniev,prof.Gr.D.Constantinescu.

27 Ian.1872: Se naşte în Botoşani,fiu de ţărani,pictorul Octav Băncilă.

27 Ian.1908: Moare la Bucureşti farmacistul Andrei Trausch,n.la Braşov(1836).

28 Ian.1828: Cutremurul aduce stricăciuni mânăstirii din Curtea de Argeş.

30 Ian.1866: Ion Oteteleşanu e numit de Cuza Vodă ministru de finanţe.Şi-a lăsat averea pentru înfiinţarea Institutului de fete dela Măgurele,punând ca executor testamentar,sub îngrijirea Academiei Române,pe Ion Kalinderu.Director a fost acì ani de zile Ion Slavici.Lacul dela Măgurele a fost cântat de Eminescu în Scrisoarea a IV-a: Stă castelul singuratic...

30 Ian.1885: Se naşte,în Milaşul Mare,Iuliu Hossu,la 3 Martie 1917 episcop unit de Gherla,din 1948 în temniţele reperiste.

31 Ian.1813: Bodoni deschide la Chişinău un "seminar duhovnicesc",unde se predau gramatica,retorica,logica,filosofia,istoria,geografia,matematica,pedagogia, teologia,dogmatica,latina,greaca,româna şi,facultativ,franceza şi germana.Limba de predare: româna.Rector,Petre Kuniţchi,de obârşie moldovenească.Bodoni ceruse româna,"pentru ca acei ce aveau să studieze,să poată predica poporului cuvântul lui Dumnezeu"; şi latina,"pentrucă din aceasta îşi trage origina şi se poate îmbogăţi limba naţională".Cărţi de studiu fură aduse dela Blaj; elevi veneau şi din satele româneşti de peste Nistru,ba chiar şi din Bucovina.

31 Ian.1841: Se naşte,în Iaşi,Emil T.Cazimir,om politic. + La Bucureşti,1918.

1 Febr.1857: Se naşte,la Bucureşti,prof.Ştefan St.Sihleanu. + la 7 Oct.1921.

1 Febr.1862: Se naşte în Sibişel,din părinţi ţărani,pictorul Sava Henţia.

1 Febr.1920: Moare medicul Mihai M.Manicatide,născut la Giurgiu(8 Nov.1867).

2 Febr.1365: Regele Ludovic al Ungariei,necăjit pe Bogdan Vodă,întemeietorul Moldovei,şi pe urmaşii săi,"notorii infideles",donează averile acestora nepoţilor lui Dragoş,fiii lui Sas Vodă: Balc,Dragomir şi Ştefan,întorşi în Maramureş: satele Cuhea,Ieud,Bocicău,Vişeul de Sus,Vişeul de Jos,Moisei,Borşa şi cele două Sălişti.Peste 13 ani va dărui acestora,şi fratelui lor mai mic Ioan,domeniul castrului Chioar şi cel dela Beltiug,din comitatele Solnoc şi Sătmar,apoi castrul Ardud cu regiunea Codrului,cu multe sate româneşti.

2 Febr.1395: Venit cu război contra lui Ştefan Vodă Muşat,Sigismund de Luxemburg,craiul Poloniei,încearcă zadarnic să ia Cetatea Neamţului.

3 Febr.1907: Moare,la Budapesta,Vincenţiu Babeş,om politic.

3 Febr.1933: Se sinucide,la Bucureşti,prof.Anibal Teohari,n.la 20 Aug.1873.

4 Febr.1912: Calist,fiul săteanului Iancu Dima din Balacii de Jos(Ialomiţa), e ales episcop al Argeşului.Avea 52 ani.Moare în 1917.

4 Febr.1927: Moare,la Neamţu,Teodosie Atanasiu,episcop de Roman dela 4.2.1912.
4 Febr.1939: Moare,la Bucureşti,matematicianul Gh.Ţiţeica.
5 Febr.1809: Chemat de Bodoni,Iosif,episcopul de Argeş,pleacă la Iaşi,de unde se întoarce,la 23 Martie,numit efor al tuturor mânăstirilor din Muntenia: jaful egumenilor greci luase,deocamdată,sfârşit.
5 Febr.1842: Se naşte,la Roşiorii-de-Vede,Gr.Păucescu,om politic. + 17.5.1897.
6 Febr.1803: Se naşte,în Lugoj,Teodor Aaron,protopop,profesor,scriitor.
6 Febr.1837: Se naşte,la Iaşi,episcopul Ghenadie Enăceanu. + 14 Ian.1898.
6 Febr.1840: Se naşte,la Cerneţi/Mehedinţi,medicul Ion P.Vercescu. + 1917,Iaşi.
7 Febr.1831: Moare Dionisie Lupu,mitropolit al Ungro-Vlahiei,n.25 Febr.1769.
10 Febr.1782: Episcopul Dositei Herescu de Rădăuţi e instalat,ca "episcop al Bucovinei",la Cernăuţi.Vorbeşte,în româneşte,guvernatorul austriac,baronul Enzenberg.Mai vorbesc: Dositei,boierul Balş - şi arhimandritul Meletie,din partea mitropoliei Moldovei,cu mişcătoare cuvinte de adio.
10 Febr.1867: Se naşte,la Focşani,Gheorghe Buzdugan,viitor regent. + 7.10.1929.
10 Febr.1867: Are loc,la Teatrul cel mare(viitorul Naţional din Bucureşti), prima reprezentare a dramei istorice Răzvan Vodă(apoi "Răzvan şi Vidra") de Hasdeu.In rolurile principale: Mihail şi Matilda Pascally.
10 Febr.1947: Tratatul din Paris,semnat de Rusia,Anglia,St.Unite,Australia, Bielorusia,Canada,Cehoslovacia,India,Noua Zelandă,Ucraina şi Sud-Africa,confirmă raptul rusesc,din 28 Iunie 1940,al Basarabiei,Bucovinei de nord şi Herţei; infirmă dictatul din Viena,30 Aug.1940,cu privire la Transilvania.
11 Febr.1792: Ambrozie Serebrenikov de Ekaterinoslav,exarh al Principatelor, instalează pe Gabriel Bănulescu-Bodoni ca mitropolit al Moldovei.
13 Febr.1888: Se naşte,la Calafat,prof.Nicolae Daşcovici.
15 Febr.1799: E ucis Constantin Hangerli,domnul fanariot al Munteniei.
15 Febr.1857: Se naşte,la Rădăuţi,Emanoil Grigoroviţă,profesor şi publicist.
15 Febr.1876: Se naşte,în Cliciova(Banat),Iosif Popovici,profesor la Universităţile din Viena,Budapesta,Cluj.A studiat dialectul istrian. + 26 Aug.1928.
16 Febr.1843: Se naşte,în Botoşani,Constanţa de Dunca-Schiau,publicistă.
18 Febr.1859: Se naşte,în Bocşa Montană,Corneliu Diaconovici,publicist.
18 Febr.1870: Se naşte,la Stighiţa,Ion Achimescu,ofiţer şi scriitor.
18 Febr.1918: In adunarea clerului basarabean,prezidată de pr.Ştiucă,vorbeşte arhimandritul Gurie,apoi episcopul Gabriel de Cetatea Albă,rus,mulţumeşte armatei române că a salvat Basarabia de teroarea bolşevică,care de curând distruse-se Odesa.
19 Febr.1793: Consulul austriac în Turcia scrie suveranului său că Ecaterina II a trimis la C-pol,lui Bodoni,o mitră şi o cruce cu briliante,dispunând să fie numit arhiepiscop de Ekaterinoslav.
20 Febr.1870: Se naşte,la Piteşti,prof.Emanuel N.Antonescu.
21 Febr.1920: Gurie Grosu,vicar la Iaşi dela 23 Iunie 1918,e ales arhiepiscop de Chişinău şi Hotin.Arhiepiscopia devine,în 1925,mitropolie.
22 Febr.1886: Se naşte,în Călăraşi,prof.Vasile V.Haneş.Moare în Bucureşti,1962.
23 Febr.1719: Moare de"lungoare",la 35 ani,Ioan Mavrocordat al Munteniei.
23 Febr.1751: Prefectul apostolic în Moldova,Clement Laidet,raportează la "Propaganda Fide" că,la instigaţiile mitropolitului,care promitea "căsătorii avantajoase",4 catolici trecuseră la ortodoxie şi alţii erau pe cale să-i urmeze; că s'a plâns de asta voevodului Const.Racoviţă şi,obţinând dreptate,cei 4 au fost puşi în fiare timp de 3 zile,apoi predaţi prefectului catolic,care i-a mai ţinut şi ei 6 zile în lanţuri,ducându-i în fiecare dimineaţă şi seară în biserică spre pocăinţă,după care au fost puşi să abjure,"cu funia la gât şi torţa în mână": la corde au cou et la torche à la main...
23 Febr.1901: Moare,în tren,Ioan S.Neniţescu,profesor şi publicist.
24 Febr.1649: Vasile Lupu lasă episcopilor judecarea preoţilor şi călugărilor pentru orice faptă,afară de omor.
24 Febr.1838: Se naşte,în Bucureşti,generalul Eracle Arion. + 7 Sept.1903.
25 Febr.1817: Se înfiinţează,la Sibiu,muzeul Brukenthal.
25 Febr.1847: Se naşte,la Broşteni/Mehedinţi,medicul N.Popescu-Zorileanu,descoperitorul izvoarelor minerale dela Govora.A participat la războiul franco-prusian,ca student,ataşat la ambulanţa franceză.
27 Febr.1851: Naşterea lui Spiru Haret.
27 Febr.1879: Melchisedec Ştefănescu,episcop de Roman.Moare la 16 Mai 1892.
28 Febr.1809: Se citeşte în toate bisericile o dispoziţie a lui Bodoni: călu-

gării,de orice grad,să nu se mai amestece în treburile politice şi mondane,să nu mai ia moşii în arendă,să nu mai intre în casele laicilor sub niciun motiv, ci să stea în celulele lor,iar egumenii să nu mai ia bani cu împrumut fără semnătura Exarhului.

28 Febr.1851: Se naşte,la Giurgiu,medicul Leonte Anastasievici,macedonean.
28 Febr.1935: Moare,în Bucureşti,Anastase Simu,născut în Brăila(1854).
29 Febr.1826: Se naşte,în Satulung(Braşov),episcopul Nicolae-Neagoe Popea.
29 Febr.1882: Se naşte,la Ciacu/Ialomiţa,Cristea Vasilescu. + 27.2.1959,Buc.

1 Martie 1852: Se naşte,la Iaşi,Anton Altan,farmacist şi publicist.
2 Martie 1883: Se naşte,la Ciclova Montană,Damian Izverniceanu,publicist.
3 Martie 1832: Moare,la Blaj,Dimitrie Caian,scriitor,teolog şi filosof.
3 Martie 1859: Apare ziarul "Ziua",scos de Gheorghe Sion şi Gheorghe Baronzi.
3 Martie 1878: Pacea dela San Stefano: România devine independentă,pierde Basarabia de sud,primeşte Dobrogea de nord; Serbia şi Muntenegrul devin independente; Bulgaria,stat autonom,protectorat al Rusiei,care-şi rezervă dreptul de a păstra legăturile cu ea prin România.Guvernul român protestează,cancelarul Gorceacoff comunică că ţarul şi-a pierdut răbdarea şi că "va pune să ocupe România şi să dezarmeze oştirea".La care prinţul Carol replică,la 21 Martie,că "o armată care a luptat la Plevna sub ochii împăratului Alexandru al II-lea va putea într'adevăr să fie strivită şi măcelărită,dar nu se va lăsa niciodată dezarmată"; că valoarea armatei române o arată şi cele 300 de Cruci ale Sfântului Gheorghe, împărţite chiar de ţar.
3 Martie 1918: Adunarea românească din Bălţi cere Sfatului Ţării "să proclame de urgenţă,în numele ţării întregi,unirea atât de arzător dorită,unirea sfântă şi veşnică a Basarabiei cu patria mamă,România,care va garanta,ca o mamă adevărată,drepturile cucerite de poporul nostru după revoluţia din 1917".
3 Martie 1939: Moare,la Bucureşti,prof.Dimitrie C.Gerota,n.17.7.1867,Craiova.
5 Martie 1913: Congresul bisericesc,convocat de Serafim Ciciagov la Chişinău, decide să combată pe călugărul Inochentie dela Balta cu toate mijloacele: difuzarea evangheliei,predici,cor - toate în limbă română.
5 Martie 1925: Moare George Munteanu-Murgoci,prof.de mineralogie,geologie.
6 Martie 1486: Ştefan Vodă bate pe turci la Scheia/Roman.
6 Martie 1892: Moare la Braşov pictorul Mişu Pop,n.la 28 Nov.1827.
6 Martie 1957: Moare,la Bucureşti,C.Rădulescu-Motru,n.2.2.1868 Butoeşti/Mehed.
7 Martie 1896: Moare Ioan cavaler de Zotta,om politic,de origină macedoneană.
7 Martie 1890: Se naşte,la Bacău,slavistul Petru Cancel.
7 Martie 1913: Moare,în Bucureşti,prof.Const.Erbiceanu,n.1835 Erbiceni(Iaşi).
8 Martie 1856: Se naşte,în Mehedinţi,generalul Gheorghe M.Iannescu.
9 Martie 1764: Moare,la Baia Mare,P.P.Aron.
9 Martie 1848: Se naşte,la Iaşi,ziaristul Gheorghe Panu.In "Lupta",atacă pe Carol I.E condamnat la 2 ani pentru articolul "Omul primejdios". + 6.11.1910,Buc.
10 Martie 1833: Se naşte,la Miclăuşeni/Roman,Dimitrie Sturza. + 8.10.1914.
10 Martie 1923: Se reînfiinţează episcopia Hotinului,cu reşedinţa la Bălţi, având sub jurisdicţie judeţele Hotin,Bălţi şi Soroca,şi episcopia de Cetatea Albă,unde,la 29 Martie,e ales episcop Nicolae Cotlarciuc - care e transferat, la 17 Nov.1924,ca mitropolit al Bucovinei.
11 Martie 1865: Se naşte,în Felnac/Timiş,Iuliu Vuia,publicist,fiu al dascălului Eftimie,director al revistei "Luminătorul" din Timişoara. + 1933,Caransebeş.
11 Martie 1871: Petru Mavrogheni,ministru de finanţe,introduce monopolul tutunului.
11 Martie 1875: Moare,în Bucureşti,muzicianul Ioan Cârţu,macedonean.
12 Martie 1669: Boerul Ilie Sturza dărueşte mânăstirii Bărboiu din Iaşi satul Urzeşti din Soroca şi două mori de vânt pe Răut(Basarabia).
12 Martie 1909: Se naşte,în Bucureşti,cântăreaţa Valentina Creţoiu-Tassian.
13 Martie 1888: Se naşte,la Gura Sadului(Hunedoara),prof.Silviu Dragomir.
13 Martie 1900: Se naşte,la Iaşi,prof.Petre P.Panaitescu.
14 Martie 1809: Bodoni trimite la Bucureşti normele de funcţionare ale consistoriului spiritual din Iaşi,să servească de model.
14 Martie 1877: Se naşte,în Bucureşti,arhitectul Victor Gh.Ştefănescu,organizatorul expoziţiei jubiliare din 1906.
15 Martie 1831: Se naşte Pantazi Ghica,scriitor,mort la 17.7.1882 în Bucureşti.
16 Martie 1824: Se naşte,la Răşinari,Ioan Pinciu,tribun la 1848.
17 Martie 1870: Se naşte,la Giurgiu,Ion Al.Basarabescu,scriitor. + 29.3.1953.

18 Martie 1866: Se naşte,în Bucureşti,compozitorul Dumitru Kiriac-Georgescu. Studiase Conservatorul la Paris,unde a servit şi ca maestru al corului la Capela Română.In 1901 a întemeiat Societatea Corală Carmen.Moare la 8 Ian.1928.

19 Martie 1826: Se naşte,la Cernaucă,Nicolae D.Hurmuzachi.Moare 19 Sept.1909.

19 Martie 1871: Se naşte,la Focşani,actorul Petre Liciu.Moare la 1 Apr.1912.

19 Martie 1934: Moare,la Bucureşti,botanistul Zaharia Panţu,n.31.7.1866,Tg.Mureş.

19 Martie 1938: Moare,la Bucureşti,Maria Delavrancea,născută Barbu,soţia scriitorului,directoarea Şcoalei Centrale de Fete,prima femee licenţiată în matematici şi filosofie,la noi.

20 Martie 1815: Bonaventura Berardi,parohul din Tămăşeni,e numit episcop catolic "de Bacău".

20 Martie 1830: Se naşte,în Lipova/Banat,cărturarul Atanasie Marian Marienescu.

20 Martie 1839: Se naşte,în Văliug/Banat,Filaret Musta,episcop de Caransebeş.

20 Martie 1847: Se naşte compozitorul Gavril Muzicescu.Moare în 1903.

21 Martie 1849: Se naşte,la Focşani,Dimitrie C.Olănescu,om politic.

22 Martie 1657: E îngropată în biserica Sf.Vineri din Târgovişte prima soţie a lui Constantin Şerban,Bălaşa,de 45 ani,ctitoră şi la mân.Jitianu,lângă Craiova.

22 Martie 1886: Slavici,către tânărul Coşbuc: Iubite Domnule Coşbuc,Versurile, pe care mi le-ai trimis,sânt o nouă dovadă despre zelul literar al D-tale şi te rog să fii încredinţat,că atât pe noi toţi,cât şi pentru mine îndeosebi,ba mai ales pentru mine,ziua,în care le-am primit,a fost o zi de sărbătoare.Te rog dar scrie,când te simţi dispus şi ne trimite ceea ce scrii,dar silă să nu-ţi faci, căci e mai bine puţin şi bun decât mult şi slab.Precum ştii,am să mă duc în curând la Cluj,ca să stau în faţa curţii cu juraţi.Vom vorbi atunci mai mult.Deocamdată te vestesc că,cu poşta de astăzi,ţi se vor trimite din partea editurii "Tribunei" 30 florini v.a.,iar pe viitor vom face tot ceea ce ne vor ierta mijloacele.Al D-tale sincer şi afecţionat,Ion Slavici.

22 Martie 1938: Moare,în Câmpulung/Bucovina,gen.Scarlat Panaitescu,ieşan.

24 Martie 1879: Moare,în Răşinari,preotul cărturar Sava Popovici-Barcianu.

24 Martie 1885: Se naşte,la Galaţi,muzicianul Dimitrie Cuclin.

24 Martie 1913: Moare,în Bucureşti,George Gr.Cantacuzino-Nababul,om politic.

25 Martie 1617: Mânăstirea Galata e închinată de Radu Mihnea Ierusalimului, cu ocazia unei vizite a patriarhului Teofan; ea va administra toate averile din Moldova ale acelei patriarhii.

25 Martie 1857: Se naşte,la Craiova,cântăreaţa Elena Teodorini. + 26.2.1925,Buc.

25 Martie 1880: Se naşte,în Pietrari/Dâmboviţa,prof.C.Diculescu. + 12.11.1936.

26 Martie 1857: Mitropolitul Moldovei,Sofronie Miclescu,înfiinţează la Ismail un concistoriu spiritual,prezidat de Teoctist Scriban,cu protopopii de Ismail, Cahul şi Bolgrad.

27 Martie 1808: Un ukaz imperial ordonă lui Bodoni,fost mitropolit de Kiev, să fie exarh al Moldovei,Munteniei şi Basarabiei; în acelaş timp sinodul rus dispune ca,pentru chestiunile pentru care foştii mitropoliţi români se adresau patriarhiei din C-pol,de-acum să se adreseze sinodului rusesc.

27 Martie 1883: Moare la Braşov,unde se născuse,1833,dintr'o familie macedoneană,medicul Const.Gheorghe Nica,primul pediatru specialist în România.

28 Martie 1775: Teodor Chirilov e hirotonit,de episcopul Inocenţiu de Huşi, preot pentru satul Iasinova de dincolo de Nistru.Diploma e în limba română.

28 Martie 1811: Se naşte în hanul Zlătari,uliţa Mogoşoaia(Bucureşti),Dimitrie Papazoglu,publicist,+ 1893.In 1830 a intrat în oştire ca "juncăr".

28 Martie 1885: Se naşte,în Magarova/Macedonia,Ioan Licea,publicist şi prof.

28 Martie 1920: Ia fiinţă,la Cluj,Conservatorul de muzică şi artă dramatică.

29 Martie 1815: Se naşte,în Bucureşti,Costache Caragiale,unchiul lui Ion Luca, director al Teatrului Naţional din Bucureşti(1850).Moare la 13 Febr.1877.

29 Martie 1878: Se naşte,la Bârlad,poeta Elena Farago.

30 Martie 1857: Moare Eudoxiu Hurmuzachi-Doxachi,născut în Horodişte(1782).

30 Martie 1938: Moare,în Cernăuţi,Const.Isopescu-Grecul,n.21 Ian.1871.

31 Martie 1475: Sixt al IV-lea scrie măgulitor lui Ştefan cel Mare,pentru victoria dela Rahova.

31 Martie 1939: Moare,în Bucureşti,pictorul Ioan Teodorescu-Sion.

16 Martie 1815: Moare Ioan Molnar-Piuariu,literat,poate cel dintâi medic titrat român(studiase medicina la Viena),născut în Sad/Sibiu(1749)In 1790 a încercat să scoată,la Sibiu,primul ziar românesc; în 1794 a înfiinţat "Societatea Filosofească a Neamului Românesc în Mare Prinţipatul Ardealului": ambele,oprite!

ROMÂNIEI de Frédéric Mistral(1880),trad.Radu Gyr

Când s'a sfârşit măcelul,şi lup şi şoim duşman
Şi-au ros întreg ospăţul,- de sus înaltul soare
Împrăştie şi ceţuri şi pâcle-otrăvitoare
Şi iar e vrede câmpul bătut de uragan.

Împărătescul ropot şi tropot otoman
S'au stins; cum din eclipsă un astru clar apare,
Cu seva tinereţii în trupuri de fecioare,
Văd cum renaşti mai vajnic,o,neam al lui Traian!

Şi-acum toate popoarele latine
În vlaga limbii tale cristaline
Îţi recunosc nobleţea din sânge,pe deplin...

Spunându-ţi soră,scumpă Românie,
Provenţa mea romană,cu mândrie,
Ţi'ntinde,peste veacuri,o mladă de măslin.

Spre aducere aminte.La 2 Ianuarie s'au împlinit zece ani de la moartea în exil,în împrejurări tragice,a compatriotului nostru Andrei Costin.Născut la 21 Aprilie 1913,în comuna Teţcani,judeţul Bacău,în casa bunicilor săi Rosetti-Teţcanu,îşi dă bacalaureatul la Paris,urmează Şcoala de Aviaţie şi în 1935 lucrează ca instructor de aviaţie la Bucureşti.După ce face războiul,ca aviator, se refugiază în 1945 la Paris,iar în 1948 în Argentina,unde reuşeşte să-şi echivaleze titlul şi să fie angajat ca pilot al guvernului din provincia San Juan.
Cu ocazia unei curse pe care o făcea în ziua de 2 Ianuarie 1958,i s'a aprins avionul în zbor şi,vrând să efectueze o aterizare forţată,aparatul s'a poticnit în vârfurile unor arbori,unde a ars împreună cu pilotul şi cu pasagerii.
Comportamentul lui Andrei Costin în viaţa de toate zilele,nobleţea lui sufletească,simţul datoriei împins până la maximum,spiritul lui de jertfă şi multe alte calităţi,pe care cu greu le găsim înmănunchiate în una şi aceeaşi persoană, au contribuit ca sfârşitul lui tragic să fie considerat ca doliu argentinian.În memoria lui,în luna Aprilie 1958 s'a desvelit în oraşul San Juan o placă comemorativă,act la care a participat şi guvernatorul provinciei.Numele de Andrei Costin a fost dat străzii pe care a locuit compatriotul nostru.Dar,Andrei Costin nu a cutreerat natura şi înălţimile,pe care le iubea atât,numai cu avionul.Pe cât de bun pilot,el era un tot atât de pasionat alpinist.Nu e de mirare,deci,că printre alte cutezătoare fapte el a escaladat un vârf virgin din Anzii argentinieni, de peste 5000 metri,vârf care azi îi poartă numele.

Ing.Marcel Nicolau

&& Am arătat în numărul trecut cum la banchetul oferit de bolşevici la ambasada din Ottawa,cu ocazia cincantenarului ororilor,au participat,în felul lor, şi refugiaţii locali,aruncând cu roşii,ouă clocite şi sticle în geamurile salonului unde benchetuiau oaspeţii satanei."The Globe and Mail" din 4 Dec.67 arată că, scârbiţi de libertatea cetăţenilor din lumea liberă,"democraţii" dela Moscova au trimis guvernului canadian un vehement protest; acesta însă a răspuns că,dacă e gata să plătească pagubele materiale,în niciun caz nu poate împiedica pe cineva să-şi manifeste liber sentimentele...

&& Un român,stabilit în Franţa,trimite la "Glasul"minciunii impresiile dintr'o recentă vizită în ţară.Mamaia? "Am cunoscut-o cândva,am parcurs-o cu picioarele goale.. Am regăsit-o însă acum împodobită cu hoteluri,cu balcoane îndreptate spre aceeaşi plajă,dar pline de o lume venită din Europa întreagă şi de peste ocean".Poiana Braşov? "Hotelurile sunt luate cu asalt de turişti".Că turiştii străini o duc grozav de bine în România,nu se îndoieşte nimeni; mai interesant ar fi să ştim cum o duc bieţii robi din ţară...

&& Citim în "Tempo",4 Ian.68,că un barcagiu de pe Tibru,Ercole Tulli,de 75 de ani,a salvat dela înnec,timp de 60 de ani,exact o sută de persoane,fără să fi primit măcar o recompensă.A început la 14 Ani,în 1907,salvând pe un poliţist căzut în apă pe când urmărea un hoţ; ultima salvare: acum,în Ianuarie,când s'a aruncat în apele îngheţate ale fluviului pentru a salva pe o bătrână ce voia să se sinucidă.Par fapte din alte vremi,poveşti pentru copii.Poate,pentru astfel de oameni mai rabdă Dumnezeu pământul...

TRIBUNA LIBERĂ

* Cultul personalității la legionari. In măsura în care Legiunea e considerată ca mişcare generatoare de idealuri, de doctrină socială şi politică, problema cultului ei pentru persoana Căpitanului nu se pune. O mişcare idealistă se bazează în general pe învățătura unui fondator şi teoretician care, cu timpul, şi mai ales după ce a dispărut, devine figura unică a mişcării, creerul îndrumător, isvor de inspirație şi bază doctrinară. Oricare ar fi atitudinea celor din afara mişcării față de acest cult, membrii ei nu au nevoe să țină cont de aceste opinii.

Altfel se pune problema când este vorba de aspectul politic militant al mişcării. Acest aspect priveşte întreaga națiune: cei ce cred în mişcare, cei ce nu cred şi cei ce sunt neutri. Pe tot timpul existenței ei legale şi clandestine, Mişcarea Legionară s'a evidențiat prin cultul personalității Căpitanului. Nimeni nu s'ar gândi să ceară legionarilor să revizuiască acest cult sau să-l transforme în altceva. Orice mişcare are nevoe de o anumită doză de misticism şi sentimentalism pentru a putea hrăni dăruirea idealistă necontenită, atât de necesară ei pentru a rămâne adevărată. Mişcarea Legionară însă a voit şi şi-a propus să creeze deasemenea o politică practică românească. Ea pretinde să ofere din isvoarele ei ideologice o filosofie practică a politicei; ea vrea să guverneze țara. Nu este vorba aci de a judeca dacă Legiunea a avut sau va avea vreodată ocazia şi posibilitatea de a guverna, ci de a examina garanțiile de realism politic oferite de Legiune unui popor întreg şi nu numai membrilor ei. Este vorba de a şti dacă Legiunea poate să fie o alternativă politică românească în anii ce vin.

Trebue să recunoaştem că aceste garanții nu par evidente. Cultul personalității Căpitanului e factorul dominant şi determinant al întregei formule practice a politicei legionare, şi dacă pentru legionari Căpitanul e garanția nemuritoare şi dreaptă a sistemului lor, pentru cei ce nu sunt legionari, dar pe cari legionarii ar vroi să-i guverneze, acest cult al personalității Căpitanului nu este o suficientă garanție de eficacitate politică şi administrativă. Pentru mulți, acest cult face ca politica legionară să apară îndoelnică; oamenii acestei epoci nu pot accepta infalibilitatea unei persoane. Codreanu a trăit înainte de răsboi; justele lui aprecieri asupra condiției politice, economice şi morale a României de atunci au o vârstă de trei decenii şi ele ar putea fi valabile astăzi sau ar putea tot atât de bine să fie depăşite de complexitatea condiției actuale a României. Autoritatea Căpitanului în domeniul politic practic devine pentru nelegionari din ce în ce contestabilă; moartea lui prematură a împiedicat revizuirea principiilor formulate înainte de atâtea evenimente ce s'au desfăşurat de atunci. Iată deci treizeci de ani de când niciun fragment de gândire politică n'a fost adăogat gândirii originale; treizeci de ani de când România nu face decât să treacă prin încercările cele mai extraordinare: dictatura lui Carol, scurta putere legionară, regimul lui Antonescu, răsboiul şi apoi ocupația rusească şi, în fine, dictatura comunistă, cu toate nuanțele ei. Toate aceste evenimente au oferit fără îndoială lecții şi învățăminte politice Românilor şi grupurilor lor politice. Legiunea a fost lipsită de Căpitan pe tot timpul acestor experiențe crunte, şi până în prezent ea nu a dovedit niciun fel de evoluție în concepția sa politică militantă. Ea nu a convins pe nimeni până acum că toate aceste evenimente ar fi contribuit la desvoltarea ei politică, la lărgirea orizontului ei în domeniul practicei politice. Câțiva legionari au încercat sporadic să formuleze principii de politică practică bazate pe doctrina Căpitanului, dar aceste încercări sunt prea puține, deloc co-ordonate şi mult prea timide. Autorii se tem să asume răspunderea totală a acestor principii şi ca atare ei se referă prea mult şi prea adesea la textul original al Căpitanului. Incercările lor n'au nici personalitatea şi nici îndrăsneala necesară teoreticianului; ele nu sunt încă libere de cultul personalității Căpitanului şi din această cauză nu sunt decât slabe reflectări ale gândirii lui.

Ceeace Legiunea ar trebui să ofere Românilor din punct de vedere practic politic e un sistem politic şi administrativ formulat în principii suple şi adaptate realităților prezente, purtând în el elementul necesar adaptării la realitățile de mâine, oricare ar fi ele. Acest sistem, fiind legionar, ar trebui să fie expresia fascismului modern românesc, căci e de sperat că legionarilor adevărați nu le-ar fi ruşine să se declare fascişti. Fascismul românesc are adânci rădăcini naționale şi e în parte o expresie a eticei țărăneşti şi latine a poporului român. Dacă în realitate această expresie a eticei țărăneşti şi latine nu e nici principală şi nici nu caracterizează în întregime poporul român, nu este mai pu-

ţin adevărat că ea există,fie numai într'o măsură foarte mică.Acest fascism nu are nimic în comun cu nazismul şi rasismul,elemente de purtare politică de origine streină şi care,în confuzia împrejurărilor,ar fi putut compromite poate pentru totdeauna fascismul românesc.

Dacă legionarilor nu le este ruşine deci să se proclame fascişti,şi dacă ei sunt capabili să înţeleagă diferenţa enormă dintre fascism şi nazism,rămânând credincioşi primului şi respingând pe celălalt,ei ar putea să reia gândirea Căpitanului lor şi să o utilizeze ca bază a unei politici moderne de dimensiuni naţionale.Numai în felul acesta cultul personalităţii,care a anchilozat politica practică legionară,ar dispare fără ca imaginea Căpitanului să fie micşorată nici în ochii legionarilor nici în ochii celor ce nu sunt legionari.Ceeace legionarii ar trebui să înţeleagă,este marele adevăr al condiţiei politice şi morale a epocei noastre.Această condiţie se circumscrie în cadrul următoarelor puncte:

a) Nici o naţiune nu poate accepta în zilele noastre să fie guvernată de o mişcare al cărei sistem politic ar fi sectar şi care şi-ar baza prestigiul său pe măreţia,pe inteligenţa,pe clarviziunea şi pe cinstea unui singur om,mort ca martir,sau în viaţă.

b) Toată Europa trece acum printr'o criză de conştiinţă politică.Increderea în formula democratică parlamentară a fost adânc sdruncinată.

c) Toate formele de guvernare totalitară au fost definitiv compromise din cauza nazismului şi a comunismului.

d) Conştiinţa politică a oamenilor zilelor noastre reţine din trecutul democratic dorinţa de libertate individuală şi colectivă,năzuinţa de prosperitate economică şi regăsirea unei entităţi naţionale în sânul unei comunităţi de patrii,ca singura garanţie a independenţei şi a propăşirii naţionale.

Este o condiţie umană şi socială complexă,o condiţie de naţionalism şi de umanitarism care ar putea să ducă într'o zi la o altă formulă de "democraţie", să zicem,până când adevăratul termen se va ivi,dar ea se manifestă în gândirea omului modern,în purtarea sa şi mai ales în atitudinea ce el o ia în faţa crizei de conştiinţă politică prin care trece.

Fără ca să fie inutilă,gândirea Căpitanului nu este nici suficientă şi nici destul de recentă pentru a putea,singură şi ne-desvoltată,promova Legiunea pe planul năzuinţelor politice exprimate de această condiţie umană nouă.Legiunea nu se poate prezenta în faţa Românilor numai cu cultul personalităţii Căpitanului,dacă vrea să obţină statut de element politic pozitiv şi eligibil.Legionarii trăesc de prea mult timp în propriul lor exil interior politic.Ei consumă de prea mult timp gândirea politică a Căpitanului lor,fără să fi încercat în mod serios a aduce această gândire la data calendarului practic de azi.Talantul dăruit de Căpitan a fost îngropat de urmaşii lui şi în ziua de azi ei n'au decât acel talant ce au păstrat cu sfinţenie dar pe care n'au ştiut să-l fructifice. Parabola bine-cunoscută de toţi creştinii se aplică foarte bine conducătorilor legionari cari au moştenit gândirea Căpitanului.

Nu mă îndoesc că mulţi legionari vor interpreta greşit sensul acestor rânduri.Mulţi vor vedea în ele o tentativă de a discredita memoria şi gândirea omului care pentru ei a fost şi este totul.Sectarismul simplist al unora îi va conduce către judecăţi pripite şi bazate pe lozinci sau pe dragostea mistică ce au pentru simboale.Adevăraţii legionari,cei ce-au învăţat dela Căpitan nu numai credinţa mistică în viitorul poporului lor dar şi judecata limpede şi sănătoasă ce-l caracteriza în toate momentele grele ale vieţii lui şi ale Mişcării,vor recunoaşte în aceste rânduri obiectivitatea cu care m'am silit să tratez un aspect politic militant care priveşte destinele şi configuraţia politică a alternativei româneşti de mâine.In fapt,pentru ei m'am decis să scriu despre o politică şi un crez ce nu îmi aparţin.

In încheiere,simt că-i nevoe să mă repet pentru a evita orice confuzie,şi poate şi în speranţa că,în felul acesta,alarma mea discretă în ce priveşte soarta unei fracţiuni politice româneşti va putea fi auzită şi de sectari şi de cei ce şi-au făcut numai o profesie din legionarism în exil.La ora actuală,nu mai sunt mulţi aceia cari mai cred într'un viitor politic al Legiunii.Ideea promovării fascismului românesc la rangul de alternativă politică modernă înfiorează poate pe mulţi şi,cu siguranţă,ea cauzează zâmbete dispreţuitoare pe buzele multor "democraţi".Acestea sunt reacţii fireşti.Părerile lumii nu trebue însă să înfrângă curajul legionarilor de a afirma o cauză ce azi pare pierdută.Ei ştiu să afirme cauza misticismului legionar şi nu se sfiesc să facă din ea un blazon

de demnitate şi nobleţe; n'ar trebui deci să le fie greu de a reconstitui fascismul românesc,de a-l purifica de eventualele influenţe naziste şi apucături streine şi în cele din urmă a-l reabilita în ochii Românilor,folosindu-se de ceeace Căpitanul desena prin "cugetul legionar".E dreptul natural al fascismului românesc de a se prezenta Românilor,şi e datoria fasciştilor,dacă într'adevăr în certurile lor interne au mai rămas fascişti,să prezinte această alternativă modernă,fără misticism,fără axiome,fără cântece sentimentale,fără uniforme şi,mai ales,fără cultul personalităţii care nedreptăţeşte memoria Căpitanului.Toate acestea pot fi lăsate Mişcării Legionare cu rolul său idealist,dar politica practică legionară trebue să aparţină prezentului şi trebue să poată fi naţională şi aplicabilă prin guvernare.-

* Realităţi comuniste şi... realităţi.- Reluarea relaţiilor culturale şi economice cu Apusul,încurajarea,poate prea stridentă,a naţionalismului legitim românesc şi indulgenta acceptare a contribuţiei burgheze la istoria română,sunt cele câteva aparenţe ale politicei României comuniste de astăzi.La un anumit moment,şi chiar în prezent,deşi numai în anumite circumstanţe,România a figurat ca un vag rebel al lagărului comunist şi ca atare s'a vorbit destul de mult de o politică chineză a Bucureştilor.

Acestea nu sunt decât aspecte pe care guvernul din Bucureşti le-a lăsat în mod voit la iveală,dând să se înţeleagă,foarte discret,că ele ar fi aspectele unei politici româneşti,politică făurită de comunişti,bine înţeles,dar politică românească înainte de toate.Dacă examinăm caracterul acestor câteva aparenţe,ajungem foarte repede la concluzia că în realitate ele sunt aspectele unei politici comuniste,unei politici ce corespunde realităţilor sovietice şi nicidecum celor româneşti.După părerea teoreticienilor,comunismul sovietic a ajuns la starea de maturitate şi ceea ce în trecut ar fi putut trece drept deviaţionism şi naţionalism burghez,astăzi este o evoluţie firească.Puterea comunistă se întăreşte oridecâte ori îşi poate permite însuşirea unei linii în aparenţă tradiţionalistă.Ceea ce nu pare însă suficient de convingător,e faptul că la ora la care comunismul din România se prezintă cu "cotituri" tactice de putere matură,aparatul poliţienesc al Statului nu dă deloc impresia să fi evoluat către această stare de maturitate,iar politica externă a guvernului pare să se compromită prea mult în elucubraţiile "stângiste" chineze.

Se ştie că,în dogma comunistă,manifestări în felul celor din China se cheamă "stângism",sau "boala copilăriei comunismului".Ne întrebăm deci: cum se poate ca regimul din România să fi ajuns la maturitate,când el continuă să aibă un aparat poliţienesc ne-evoluat din punct de vedere comunist,şi când încearcă să-şi orienteze politica externă către stângismul comunismului chinez? Dregătorii dela Bucureşti ar putea să răspundă că orientarea chineză nu este în fapt decât un joc diplomatic care favorizează mişcarea de independenţă naţională românească,dar în acest caz ei s'ar declara deviaţionişti de dreapta şi aparatul poliţienesc ce-l au nu corespunde unui astfel de deviaţionism.Jugoslavia a ajuns la această concluzie mai repede decât s'ar fi crezut.

Dacă deci nu este vorba nici de stângism şi nici de joc diplomatic care să mascheze deviaţionismul,rămâne o singură explicaţie: regimul este în faza lichidării politice şi morale.Panica a început să prindă forme concrete pentru oamenii regimului comunist din România; puterea comunistă şi aparatul ei de Stat sunt obosite.Se întrezăreşte momentul teribil când puterea comunistă se va găsi faţă în faţă cu naţiunea română şi,în vederea acestei întâlniri irevocabile,comuniştii încearcă să acumuleze la activul lor o oarecare politică tradiţionalistă românească,o justificare naţională care să transforme teribila confruntare în ceva mai acceptabil,speră ei.

Pe măsură ce Rusia evoluează către o poziţie mondială mai acceptabilă,pe măsură ce problema securităţii frontierelor ei din apus e rezolvată de puterea atomică şi tehnologia spaţială,pe aceeaşi măsură puterea sovietică se detaşează de sateliţii ei.Ziua va veni când aceşti sateliţi vor fi servit la ce-a trebuit şi Rusia va simţi nevoia de a se îndepărta complect de ţări,care vor putea pivota în juru-i şi chiar hrăni economia rusească,dar care nu vor mai avea nicio importanţă strategică pentru puterea sovietică.Procesul de detaşare a şi început, căci ne putem da seama că Rusia e mult mai puţin alarmată de micile capricii deviaţioniste sau naţionaliste ale sateliţilor ei.Ea întrezăreşte securitatea ei, prosperitatea şi politica de expansiune în termeni cu totul noi - şi cu totul separaţi de sateliţi.Cursa tehnologică cu Statele Unite,anumite puncte comune în ce priveşte dimensiunea lor politică şi economică,orientează gândirea sovietică

spre noi orizonturi internaţionale şi le liberează întrucâtva de condiţia strâmtă europeană.Comuniştii din România se tem de acea zi când indiferenţa sovietică îi va lipsi de scutul la adăpostul căruia şi-au instalat puterea.Ei ştiu că,în ziua când acest scut va dispare,vor rămâne faţă în faţă cu naţiunea română.Atunci realităţile comuniste se vor confrunta cu realitatea pur şi simplu; de aci panica,escamotarea,aerele de independenţă şi lipsa de logică în politica externă.Chinezismul lor,cochetăria cu stângismul extrem-oriental nu este decât pasul inutil al omului care a pierdut siguranţa de sine,în oasele căruia frica a început să se strecoare.Ei încearcă să "românizeze" comunismul în speranţa că la întrevederea cu poporul vor avea ceva să arate,şi să facă teroarea să fie uitată,dar în acelaşi timp frica lor şi slăbiciunea întregului sistem,obligându-i să menţină un aparat poliţienesc stalinist din multe puncte de vedere,anulează cu cinism orice început de reuşită.Orientarea naţionalistă şi lauda trecutului burghez sunt "cotituri" care ar putea să ajute,dacă regimul n'ar avea nevoie în acelaşi timp de un aparat poliţienesc de teroare,şi aceasta face ca eşuarea să fie totală şi fără speranţă de recuperare.

Dacă am mai fi în era lui Stalin,am putea vedea multe capete de comunişti căzute,multe morţi misterioase şi multe condamnări spectaculare,dar azi Rusia se nelinişteşte mai puţin,căci altele îi sunt orizonturile.Tot ce poate ea face pentru cei ce au încercat să aplice Românilor o formulă de viaţă rusească,este să îi tolereze,să-i utilizeze până la ultima resursă şi să pretindă că nu-şi dă seama de mizeria morală şi politică în care ei se găsesc.Această atitudine nu asigură pe comuniştii din România,cari ar fi preferat ca scutul rusesc să continue tot atât de viguros ca în trecut; teama lor de popor îi face să regrete,într'un mod masochist,teama de Moscova.Indiferenţa Moscovei poate fi mult mai costisitoare unor oameni cari nu există decât în funcţie de o putere streină şi cari nu pot concepe nici măcar propriul lor comunism decât în serviciul streinului.-

* <u>Exilul,comuniştii şi Naţiunea.</u>- La ora actuală destinul politic al Românilor se află într'un impas,pentrucă Naţiunea este sub obroc şi singurii cari pot vorbi şi acţiona sunt oameni ce reprezintă minorităţi infime ale poporului. Pe de o parte comuniştii pot vorbi şi acţiona prin intermediul puterii lor înscăunate în ţară de o putere streină şi pentru beneficiul câtorva; pe de alta, Exilul românesc poate vorbi şi,într'o oarecare măsură,acţiona,datorită faptului că el se găseşte în afara puterii comuniste.Din cauza acestei poziţii opuse în spaţiul fizic şi ideologic,o înţelegere între comunişti şi Exil e imposibilă, chiar dacă prin absurd înţelegerea ar fi concepută în abstract pentru aşa zisul bine al poporului român.Ceea ce face ca o astfel de înţelegere să fie imposibilă mai e şi faptul că atât comuniştii cât şi Exilul nu reprezintă poporul român; ei sunt fracţiuni minoritare şi neînsemnate,fiecare din motive diferite.

Comuniştii sunt minoritari prin propria definiţie a partidului lor şi prin refuzul obstinat al poporului de a adera la transformarea politică,socială şi sufletească dorită de ei.Exilul e minoritar din cauza volumului său numeric şi din cauza faptului că din punct de vedere ideologic el nu este decât o reprezentare fragmentară şi foarte variată a năzuinţelor naţionale.Fiecare fracţiune politică sau ideologică din exil este o mică parte a unei mari fracţiuni naţionale ce se află în ţară,şi nimeni n'a avut şi nu are mandat expres de a reprezenta naţiunea,sau măcar acea mare fracţiune naţională.O înţelegere deci,între comunişti şi Exil,n'ar fi decât o altă formă de impunere arbitrară asupra naţiunii române. Ea ar putea să convină laturei "oportuniste" a comuniştilor,cum ar conveni de altfel laturei "oportuniste" din Exil,dar o asemenea înţelegere nu ar corespunde intereselor poporului român.Şi care sunt interesele poporului român la ora actuală? Nimeni nu poate prezuma,căci singurul care poate să afirme aceste interese nu are dreptul să se exprime.Toată lumea e sigură de un singur lucru: dorinţa poporului român e una singură: libertatea.Comuniştii ştiu acest lucru şi de aceea au inaugurat ei "cotitura" naţionalistă.Exilul a ştiut-o întotdeauna,dar nu întotdeauna şi-a amintit că rolul său era să regrupeze gândirea românească.Totuşi în fiecare an tot mai mulţi Români strâng rândurile în jurul Societăţii Academice Române,care devine simbolul românismului şi al omeniei româneşti.Acestea sunt semne că de ambele părţi oamenii devin conştienţi de elocinţa mută a Naţiunii: comuniştii inventează "cotitura",iar Exilul face mai puţină politică şi mai mult românism.Fără posibilitatea înţelegerii şi fără alegeri libere în România,impasul este evident,şi atunci întrebarea cea mare se impune: ce rămâne deci Exilului şi comuniştilor de făcut?

Exilul trebue să reînveţe istoria omeniei româneşti în termenii epocii prezente şi în termenii orizonturilor create de experienţa expatrierii,căci marele adevăr e că nimeni nu cunoaşte mai bine ţara lui decât când a pierdut-o.A reînvăţa istoria omeniei româneşti înseamnă a reconstitui gândirea românească pe toate planurile şi în toate nuanţele ei,fără patimă politică sau sectară.Această reconstituire înseamnă acceptarea tuturor nuanţelor ideologice în măsura în care ele se pot grupa câtuşi de puţin şi chiar de departe în jurul omeniei româneşti.Misiunea de a alege şi prefera,de a condamna şi aproba,trebue lăsată poporului român,în ziua când va fi liber s'o facă.Gândirea românească îmbogăţită de experienţa expatrierii,de experienţa durerii din ţară,de experienţa trădărilor de acolo şi din afară,de experienţa dezertărilor şi a rătăcirilor,trebue să devie complementul acelei entităţi care se va găsi mâine în ţara liberă şi materialul din care se va constitui mâine podul de legătură între ţara liberă şi restul lumii de care ea va fi fost separată de comunişti.Această gândire trebue să fie isvorul viitorului naţional.

La rândul lor,comuniştii trebue să înveţe deabinelea istoria poporului român - nu aceea scrisă de ei,nici aceea scrisă de inamicii lor,ci aceea făcută de poporul român şi de marii săi bărbaţi.Comuniştii trebue să înveţe istoria naţionalismului român şi să afle că Românii sunt naţionalişti pentrucă ei se vor liberi.Istoria şi propria lor viaţă le-a arătat dealungul secolelor că libertatea pentru ei nu poate exista decât circumscrisă în naţionalism,căci păstrarea fiinţei naţionale a garantat libertatea românească.Comuniştii trebue să înveţe că Românii sunt individualişti din cauza latinităţii lor şi din cauza profundelor lor rădăcini ţărăneşti; că Românii sunt anti-ruşi,dar nu din cauză pătimaşă şi instinct primitiv sau ne-democratic,ci din cauza latinităţii lor,care la rându-i e cauza impulsivă şi atavică a rezistenţei organice contra expansiunii ruseşti către Apus. Comuniştii mai trebue să înveţe în istoria poporului român că Românii sunt europeni din cauza apartenenţei lor la latinitatea europeană şi pentrucă ei au fost nevoiţi să apere această latinitate nu ca o calitate istorică de valoare estetică sau sentimentală,ci ca esenţă etnică.Pentru Români,a fi latini a însemnat întotdeauna a fi Români şi apărarea românismului a fost întotdeauna înglobată în apărarea europenismului latin.Din acest punct de vedere,puţină cercetare istorică ar arăta comuniştilor că ideia europeană a existat la Români mult înainte ca ei să fi fost constituiţi în Stat românesc şi mult înainte ca vreo naţiune europeană din Occident să fi formulat astfel de principii.

Dacă,deci,comuniştii ar învăţa istoria poporului român aşa cum este ea,ei singuri ar ajunge la concluzii româneşti,ei singuri ar descoperi că ei nu sunt decât o foarte mică minoritate pe planul gândirii româneşti şi că formula comunistă este contrară spiritului românesc; că insistând pe poziţia lor,ei se asociază streinilor cari au impus un mod de viaţă rusesc unei naţiuni care are alte origini şi alte destine istorice.Nici "cotitura" naţionalistă şi nici"desgheţul" relativ nu vor putea să facă din comunism o formulă naţională.In cel mai fericit caz pentru comunişti,aceste "cotituri" vor reuşi să dea comunismului un statut relativ de minoritate politică românească şi să-l condamne pentru totdeauna la rolul de opoziţie derizorie într'un sistem parlamentar democratic.Invăţând istoria poporului român,comuniştii ar reintegra într'o mare măsură naţiunea pe care ei o persecută de atâta amar de ani; refuzând să înveţe această istorie,ei vor rămâne ceea ce sunt astăzi: reprezentanţii unei ideologii streine,instrumentele unei politici anti-româneşti care prin actele lor de guvernare,cu toate "cotiturile" marcate,se fac vinovaţi de dezastrul ţării.

Reînvăţând istoria omeniei româneşti,Exilul se va transforma în isvor de inspiraţie pentru libertatea Românilor din ţară,în proector de idealuri variate dar omeneşti,pentru politica practică şi liberă de mâine.Exilul ar deveni,nu reprezentanţa Românilor din ţară,dar oglinda românismului liber,acea oglindă care reflectează faţa unei fiinţe adevărate,dar care nu este fiinţa.Fiinţa păstrează încă dreptul inalienabil de a fi ea însăşi,de a se înfrumuseţa sau chiar de a se mutila,dacă vrea.Acesta este dreptul ei,singurul pe care nici comuniştii şi nici Exilul nu vor putea nicicodată să-l conteste.

Analiza acestor poziţii se reduce în fond la învăţătura proverbului românesc: "Poartă-te cum ţi-e portul,vorbeşte cum ţi-e limba".Pentru Exil,această învăţătură e limpede: portul şi limba unui exil românesc,pe plan politic şi filosofic sunt în fapt elementele omeniei româneşti.De aceea,în reconstituirea gândirii româneşti,Exilul nu trebue să ţină seamă nici de placul şi nici de părerea strei-

nilor,amici sau inamici,căci nu e atribuţia streinilor de a aproba sau nu imaginea gândirii româneşti. Atâta timp cât Exilul nu îşi închipuie că face politică externă,nu trebue să-i fie nici ruşine şi nici să se teamă să reflecteze nuanţe fasciste,antonesciene,socialiste,democratice învechite sau moderne în imaginea gândirii româneşti. Datoria lui e să reconstitue această imagine,să o amplifice cu experienţa dureroasă a anilor de expatriere,dar nu să o modifice sau să o edulcoreze ca să fie mai acceptabilă streinilor. Să nu se uite: Exilul românesc aparţine în întregime Românilor şi numai lor,pe când comunismul ca formulă nu aparţine decât streinilor. Pentru Exil deci,problema aplicării proverbului bătrânesc e simplă: un exil românesc nu poate decât să se întoarcă,la ora actuală,înapoi la Naţiune şi să se poarte şi să vorbească în termenii omeniei româneşti.

Pentru comunişti,problema e mai complicată: pentru acei ce simt că sunt întâi Români şi numai după aceea comunişti,aplicarea proverbului bătrânesc este a învăţa istoria poporului român şi în consecinţă a se mulţumi cu locul pe care l-ar putea avea vreodată în sânul omeniei româneşti -numai dacă se poate; pentru cei ce simt că sunt mai întâi comunişti şi numai apoi Români,sau deloc,problema aplicării proverbului se pune numai într'un sens de judecată: "Poartă-te cum ţi-e portul,vorbeşte cum ţi-e limba",înseamnă pentru ei: fiţi streini,aşa cum simţiţi,fiţi sovietici,aveţi curajul să fiţi comunişti şi scutiţi Naţiunea română de "cotituri" ce vin dela Stalin citire; aveţi curajul azi,ca atunci când baioneta v'a sprijinit,să purtaţi uniforma streină şi să vorbiţi limbajul strein până la ultima oră şi la ultima consecinţă.

Românii n'au fost niciodată atât de aroganţi pentru a recomanda streinilor să înveţe istoria lor,dar au judecat întotdeauna pe streini prin mijlocul proverbelor lor strămoşeşti. "Poart-te cum ţi-e portul şi vorbeşte cum ţi-e limba" este deci un apel al omeniei româneşti care se adresează tuturor Românilor,chiar şi celor ce se simt comunişti dar,totuşi,întâi Români. Pentru ei,da,proverbul e un apel de întâlnire,un apel de iertare,de regăsire în omenie. Pentru streini,pentru cei ce sunt comunişti mai întâi şi numai apoi se cred Români,proverbul e o judecată,o judecată românească plină de bărbăţie,o judecată care cere streinului,hoţului,inamicului,asasinului sau misionarului să se prezinte în faţa lumii în portul lui propriu şi să vorbească limba lui proprie. Românului îi place limpezimea. Şi aceasta este,ca multe altele,o latură ţărănească şi latină,de care Ion nu se poate lecui.

Profesor C.Michael-Titus

COPII DIVINI de T.Nour-Miron

Când rătăcesc printre străini,
Luptându-mă cu soartea,
Şi urc cărările de spini, -
Eu simt în piept doi fii divini:
Dorinţa şi cu moartea.

Dorinţa: fiul răsfăţat
Al gândurilor mele;
Iar moartea: tainicul cătat
Din veşnicul întunecat
Al bolţei fără stele.

Doi fii cereşti deci mă'nconjor
C'o dragoste nebună;
Iar eu mă las în voia lor,
Aevea ca o frunză'n sbor
Pe vreme de furtună.

Că sunt ce's ei şi nu ce-aş vrea,
O barcă rătăcită, -
De care nu ştie nimenea,
Afar' de cei ce pier cu ea
În zarea risipită.

. . . .

O,mamă,care-aştepţi mereu
Să-ţi vin' acas' feciorul, -
De-ai şti cât drumul e de greu,
Ai blestema destinul meu,
Speranţele şi dorul.

Mă mângâi însă cu un gând:
Că depărtarea-i mare;
Deci nu vezi tu,şi nici eu,când
Doi ochi în noapte,lăcrămând,
Se pironesc în zare.

&& În "Glasul"minciunii de Anul Nou,Nichifor Crainic povesteşte cum balaurul lui Iovan Iorgovan,"care n'are rost decât ca simbol al unei calamităţi.. încolăceşte gata de sugrumare pe fata ce trebuia scăpată. Cu alte cuvinte,balaurul e simbolul fioros al robiei. Poporul,neputând scăpa la timp de ea,a creiat imeginar pe Iovan Iorgovan,care anticipează eliberarea măcar în ficţiune sau în mit,icigând simboli balaurul". Interpretând "simbolul calamităţii,e clar că balaurul, "simbolul fioros al robiei",n'ar putea fi decât Rusia; fata pe care a încercat să o sugrume,România; iar cel menit de imaginaţia poporului s'o libereze,"măcar în ficţiune sau în mit",n'ar fi altul decât.. Ceauşescu! Să nu se fi săturat Crainic de puşcărie?...

CRONICA PESIMISTULUI

CRIMĂ ŞI INGENUITATE.- Aşa s'ar putea intitula un roman inspirat de evenimentele actuale din Vietnam.In timp ce pregăteau ofensiva deslănţuită după câteva zile,şi care a cauzat mii de victime mai ales în populaţia civilă,comuniştii amăgeau guvernul din Saigon şi pe americani propunând un armistiţiu de sărbătorile budiste.Şi americanii au căzut iar în cursă,deşi aveau experienţa armistiţiilor precedente,de care bandele vietcong profitau ca să se refacă.Faptul se repetă în toată lumea,de când există un regim comunist.Cât timp Occidentul nu va înţelege că nu poate conta pe cuvântul unor asasini ordinari,cari au teorizat,cu Lenin în cap,minciuna şi înşelăciunea ca metode de cucerire a puterii şi de guvernare,lumea liberă va fi mereu în pericol.A nu fi înţeles acest lucru e o enormă vină a claselor conducătoare din Apus(şi a celei dela noi,dinainte de 23 August).

* VIETNAM ŞI YEMEN.- Americanii bombardează în Vietnam,şi toată lumea protestează,deşi represalia e perfect legitimă; la gândul victimelor,se impresionează toţi,dela Papă la Wilson,dela primul ministru al Canadei la regii scandinavi.Bombardează şi ruşii în Yemen,şi fără nicio justificare,căci populaţia nu vrea actualul regim republican dela Sanaa; nimeni însă nu protestează! Caritatea creştină are,cum se vede,sens unic: e unul din aspectele cele mai deconcertante şi dureroase ale vremii noastre,când se fac discriminări şi între morţi,şi chiar acolo unde discriminări nu ar trebui să se facă.

* TEAMA COMUNISTĂ DE "REVERSIBILITATE".- Oriunde sunt la putere sau,ca în Italia,au poziţii privilegiate,şefii comunişti predică şi se bat pentru "ireversibilitate.Motivul principal: le e frică de descoperirea infiltraţiilor,a trădărilor,a spionilor şi agenţilor pe cari au reuşit să-i vâre la posturi de comandă. Hruşiov a trimis tancuri la Budapesta şi de teamă că,venind un guvern cât de cât democrat,s'ar fi dat în vileag nenumăratele crime ale regimului comunist."Contrarevoluţiile",în realitate revoluţiile naţionale ori militare din Brazilia,Ghana, Indonezia,Grecia,au aruncat o sinistră lumină asupra sistemelor comuniste aplicate în respectivele ţări,de-acum imunizate de ciuma marxistă.Impresionante sunt mai ales datele privind infiltraţiile comuniste în presă,la radio,la televiziune. Personalităţi pe care nimeni nu le-ar fi suspectat operează în lumea liberă pe contul şi în solda Moscovei,cum rezultă din respectivele documente.

* EVREI ISPĂŞITORI.- Regimul dela Bucureşti a adoptat de câtva timp o nouă tactică: neputând da vina'n ţigani,o dă pe toată în ovrei.E o lozincă lansată de partid,pe care o repetă mai toţi trimişii în Apus,cu sau fără misiune.La acuzaţiile cu privire la atâtea crime şi ponoase,interlocutorii cată să scuze regimul, atribuind toate nelegiuirile evreilor dela conducere,cari ar fi azi mai toţi epuraţi(ceeace nu corespunde adevărului).Scriitorii spun,de pildă,că tot răul l-a făcut Leonte Răutu(pseudonim),ceeace într'un fel e adevărat,dar şi mai mare răspundere au Beniuc şi Zaharia Stancu,tocmai pentrucă,fiind români,aveau alte obligaţii faţă de neamul lor; istoricii dau vina pe Roller,ceea ce,iarăşi,este exact, însă o sumedenie de istorici "români" i-au cântat acestuia în strună,şi crima lor ni se pare mai de neiertat; lingviştii aruncă toată vina pe spatele încovoiat al lui Graur,dar şi mai vinovat decât Graur,care avea şi n'avea obligaţii faţă de poporul român,e Iorgu Iordan,slavizant şi rusofil,responsabil,între altele,de moartea lui George Pascu.Ar fi absurd să pretindem dela evrei mai mult decât de la români,cari au altfel de îndatoriri,sacre,faţă de neamul lor.

* HUOOO!- Am urmărit de curând la televiziune un match de football jucat la Bucureşti de echipa naţională românească cu o echipă occidentală,şi m'au impresionat huiduelile la adresa oaspeţilor.Se huiduia şi înainte,fireşte,în România, dar parcă în alt stil,cu oarecare clasă.De data asta vulgaritatea era înfiorătoare.Am văzut şi feţele unor huiduitori,ceea ce mi-a dat o ideie limpede asupra transformărilor sociale din ţară.A ieşit la suprafaţă toată drojdia.Gunoiul societăţii e în miliţie,e la comandă,dă tonul din nenorocire.Aceeaşi senzaţie, schimbând cele ce trebuiesc schimbate,o ai când întâlneşti un diplomat reserist: simţi în el ceva ciocoiesc,mirosi pe parvenitul politic,care încă nu s'a adaptat lumii în care se află.Nu e vorba,fireşte,de inşi veniţi de jos,fiindcă ţăranii noştri sunt educaţi,plini de tact,echilibraţi,ştiu să stea decent în societate. E vorba de mahalagii,promovaţi de regim la demnităţi şi privilegii.

* MEMBRU DE PARTID.- Voi încerca s'o povestesc aşa fel încât să nu scandalizez fecioarele ce în mod notoriu constituie marea majoritate a cititorilor "Ve-

trei".E o anecdotă din ţară.O muncitoare,soţie de muncitor,se întoarce noaptea târziu acasă; bărbatul,furios,o aşteaptă cu înjurături neaoşe,intercalând pumnii cu vorbe de ruşine în stilul realismului socialist.Când oboseşte,soţia cată în fine să se explice: La terminarea lucrului,ne-au reţinut pe toate la o şedinţă de partid.S'a discutat mult - era şi un "vârf" dela Bucureşti,care ne-a explicat cum stau lucrurile în Vietnam,cine sunt agresorii şi cine victimele.La desbaterea ce-a urmat a trebuit să iau şi eu parte,ba m'am arătat aşa de pricepută încât responsabilul m'a propus ca... (şi aici nu-i venea cuvântul).Mă Ioane,cum îi spunea boierul,la care lucrai tu pe vremuri,la chestia aia?..' Ei,aşa,m'a propus membră de partid!

Dragoş Măgureanu

&& Citim,într'o înştiinţare,că "al XII-lea Congres Internaţional de Lingvistică şi Filologie Romanică se va ţine la Bucureşti între 15 şi 20 Aprilie 1968 la sediul Universităţii,Bd Gheorghe Gheorghiu-Dej"(ce legătură o fi avut bietul Dej cu.. Universitatea?).Limbile Congresului sunt: franceza,italiana,portugheza, romîna şi spaniola.S'au anunţat sute de participanţi,din ţară şi streinătate; printre cei mai cunoscuţi exilului: Aurel Răuţă(Salamanca),Octavian Nandriş(Strasbourg),Teodor Onciulescu(Napoli),Ionel Miloş(Suedia),Ion Guţia(Roma).

Impresionantă e participarea basarabeană: Silviu Berejan,Simion Cibotariu, Anatolie Ciobanu,Haralambie Corbu,Arcadie Evdoşenco,Marcu Gabinski,Tatiana Iliaşenco,Nicolae Corlăţeanu,Vitalie Marin,Nicolae Matcaş,Ion Mocreac,Nicolae Pecec, Vasile Soloviov,Iosif Varticean - toţi dela Universitatea,Academia şi Institutul de limbi şi literatură al Academiei de Ştiinţe din Chişinău.De la Universitatea din Cernăuţi,participă profesorul de limba "moldovenească",V.M.Dăscălescu.Mai găsim un Semcinski,docent la Universitatea din Kiev,cu tema "Un dicţionar românesc din prima jumătate a sec.XIX în Ucraina"; un Radu Flora,profesor la Facultatea de Litere din Belgrad; tot dela Belgrad,un profesor Savici,cu tema(în italiană): "Unele influenţe sârbeşti asupra vorbirii valahe din Serbia Orientală"(Timoc?); un Samuil Domokoş,dela Universitatea din Budapesta,cu "Caracteristicile dialectului bihorean pe baza textelor culese recent".Dintre basarabeni,Cibotaru tratează "Problema stilurilor în poezia sovietică actuală moldovenească"; Corbu: "Unele particularităţi ale poeticii lui Vasile Alecsandri"; iar "moldoveanul" Udler Rubin,şeful secţiei de dialectologie: "Starea actuală a graiurilor aşezărilor moldoveneşti din RSFSR,RSS Kazahă şi RSS Kirghiză pe baza Atlasului lingvistic moldovenesc",ceea ce confirmă,prin voce autorizată,masivele deportări de români din Basarabia şi Bucovina.

Printre participanţii dela Moscova,notăm pe prof.Jurii Kojevnikov,probabil "moldovean",cu tema "Funcţia poetică a antitezei în opera lui Eminescu".Mai notăm,din adresele profesorilor din Chişinău,că,dacă în capitala Basarabiei există, obligatoriu,un bulevard Lenin,există şi o stradă Ştefan cel Mare,o stradă a Academiei,şoseaua Ciotiugeni,iar Institutul pedagogic local se cheamă "Ion Creangă".

Din această înştiinţare,ne-a mai atras atenţia adresa participantei Luba Karastoyanova: Tsar Boris I,5 - Sofia.Ceea ce arată că bulgarii au fost mai puţin "balcanici" decât "ai noştri",cari au rebotezat toate instituţiile şi străzile ce purtau nume regale,uitând că istoria n'ai cum o desfiinţa.-

&& Implinindu-se 50 de ani dela Unirea Basarabiei,un inimos grup de refugiaţi în Statele Unite şi Canada a organizat la New York,24 Martie,"pentru Basarabia şi Bucovina",o demonstraţie cu automobile,prevăzute cu placarde de protest contra raptului şi a genocidului practicat prin deportări şi dislocări ale populaţiei române şi înlocuirea ei,cu asiatici.Traseul: cele mai importante bulevarde şi străzi,cu opriri -şi înmânare de memorii- la sediul Naţiunilor Unite si în faţa ambasadelor sovietică şi "română".Preşedinte al Comitetului de organizare: Dr. Ion Cârjă; maestru şi coordonator al demonstraţiei: dl Aristide Nicolae.Din comitet mai fac parte: Dr Vasile Posteucă,George Roman,Nicolae Novac,Eugen Bârsan,Daniel Teodoru,Nicolae Cârjă,Bazil Moussou,Oliver Safirescu,Dr Ion René Cancicov, Matei Hojbotă,Aurel Ciufecu,Chirilă Ciuntu,Priscila Kisilencu: gazetari,scriitori, poeţi - români.Se va edita şi un album comemorativ.

&& Făcând necrologul lui Ghiţă Pop,"România" afirmă că defunctul "s'a ridicat cu toată ţaria împotriva tiraniei şi dominaţiunii naziste,participând,între altele,la acţiunea secretă a lui Maniu pentru scoaterea României din tabăra hitleristă,ceeace s'a făcut la 23 August 1944.Moscova a cunoscut,şi recunoscut public, aceste merite".Şi,când te laudă dracu,poţi fi sigur că ai greşit undeva...

PELERINAJ LA FATIMA PENTRU BISERICA PERSECUTATĂ

S'au împlinit anul trecut 50 de ani de când,în 1917,Preacurata coborî pe pământul Portugaliei şi se arătă la trei păstoraşi: Luciei Dos Santos,care avea 10 ani(singura ce mai e în viaţă),vărului ei Francisc Marto,de 9 ani,şi surioarei acestuia,Iacinta,de 7 ani.Apariţiile avură loc la 13 ale fiecărei luni,din Mai până'n Octombrie; numai apariţia a patra a fost la 19 August,din cauza ameninţărilor şi deportării celor trei păstoraşi,de către prefectul francmason,dela Fatima la Ourem,capitala districtului.

Primul război mondial "trecuse greul",cum a şi spus Preacurata la apariţia din 13 Iulie,adăogând însă că,dacă lumea nu va înceta să supere pe Dumnezeu,peste puţin va începe alt război,mai crâncen.Pentru înlăturarea relelor,Ea a cerut ca Papa să se decidă a consacra lumea Inimii Sale Neprihănite,iar Sf.Impărtăşanie ispăşitoare să se ia în prima sâmbătă a fiecărei luni.Dacă va fi ascultată,unele ţări se vor converti şi va fi pace; altfel,o propagandă atee îşi va răspândi erorile asupra lumii,provocând războaie şi persecuţia Bisericii,mulţi drepţi vor fi martirizaţi,Sfântul Părinte va avea greu de suferit,naţiuni vor fi nimicite.Până la urmă,totuşi,"Inima-Mi Neprihănită va triumfa". "In ce mod? se întreabă P.Fonseca,autorul unei documentate cărţi despre apariţiile dela Fatima; poate e spus în a treia parte a secretului,care se va desvălui la timpul potrivit".Pius XII a consfinţit în 1942 lumea,iar la 7 Iulie 1952 în mod expres Rusia,Inimii Imaculate a Mariei.România,a fost şi ea consacrată,la 14 Iunie 1953,de un grup de exilaţi, ortodocşi şi catolici,în faţa statuii Preacuratei din Capela miraculoasă de la Altötting(Bavaria).In 1954,An Marian,redactorul ortodox al unei reviste din exil a trimis formula de consfinţire abonaţilor ei,cari au primit-o cu bunăvoinţă.

Anul trecut s'a făcut la Fatima,pentru Biserica persecutată din ţările robite, un pelerinaj,prezidat de cardinalul Iosif Beran,care de câţiva ani a putut părăsi Cehoslovacia,cu condiţia de a nu vorbi nimic de cele îndurate.La 12 Septembrie (sărbătoarea Numelui Mariei,după ritul latin),Eminenţa Sa pornea cu avionul dela Roma,însoţit de doi preoţi cehi,unul ucrainean,unul român(Petru Cadaru) şi unul belgian(flamand),Werenfried van Straaten din Ordinul Premonstratensilor,Moderatorul General al operei de ajutorare a Bisericii persecutate,organizatorul acestui pelerinaj.La ora 16 au sosit la Lisabona,unde au aşteptat grupurile din alte ţări. Din Germania a sosit,tot cu avionul,mons.Zăpârţan.Pr.Gherman dela Paris a venit la Fatima cu trenul.Cei 130 km au fost parcurşi cu autobuzul,recitându-se cele 15 mistere ale rozarului,încheiat cu prima strofă din Ave Maria dela Fatima,cântată în română şi portugheză.După un popas la Santarem,pelerinii au sosit la Fatima la ora 20.La ora 22.30 au luat parte la procesiunea cu făclii,pe platoul din faţa bazilicii.Un grup restrâns de preoţi,printre ei un român,a concelebrat a doua zi cu cardinalul Beran,în capela "Armatei Albastre"(asociaţie religioasă mariană); după amiază,cei trei compatrioţi au recitat,în capela ridicată pe locul apariţiilor,rugăciunea de consfinţire a României Inimii Imaculate a Mariei.

14 Septembrie,Inălţarea Sfintei Cruci,a fost ziua dedicată,anume,Bisericii persecutate.S'a început la ora 7 cu Calea Crucii,pe mai bine de un km la marginea localităţii.Meditaţia de deschidere a făcut-o episcopul auxiliar de Fatima.La fiecare staţiune,un preot făcea o meditaţie pentru ţara sa: pentru zona sovietică a Germaniei,episcopul Kindermann(Königstein/Ts); pentru Ţările Baltice,episcopul lituan Sloskans; pentru Cehoslovacia,card.Beran(are 79 ani); pentru România,în română,franceză şi portugheză,la staţiunea XI,pr.Cădaru.Tot Sfinţia Sa,înlocuit dela staţiunea XI de mons.Zăpârţan,a purtat în fruntea procesiunii praporul cu Maica Domnului dela Nicula(Transilvania),adus dela Paris de pr.Gherman; el era flancat de o mare făclie votivă,adusă şi purtată de un preot croat din Austria. Dela o staţiune la alta se recitau mistere de rozariu,pr.van Straaten dirija rugăciunea.Calea Crucii s'a încheiat cu binecuvântarea arhiereilor.

La ora 11,card.Beran,episcopii titular şi auxiliar de Fatima,episcopii Sloskans,Kindermann,ceilalţi prelaţi şi preoţi,în total 30,au concelebrat în bazilica din Fatima; făclia din procesiune a ars,pe un sfeşnic,alături de celelalte făclii de pe altar,iar praporul Maicii Domnului dela Nicula a stat alături de statuia Preacuratei din presbiterul bazilicii.La Ofertoriu,preoţii au rostit rugăciuni pentru ţările robite; pentru noi,mons.Zăpârţan: "Indură-te,Doamne,de Biserica persecutată din România şi dă harul statorniciei şi libertate celor ce suferă cu speranţă.Auzi-ne,Doamne"! Predica,marmană,a ţinut-o,în limba germană,pr.van Straaten.La ora 17 a avut loc,în sala "Armatei Albastre",o manifestaţie.Cuvântările au fost traduse simultan în 5 limbi.Pr.Petru Gherman a vorbit despre Biserica din

România, iar păr. Van Straaten a evidenţiat şi apărat cu solide argumente rolul şi importanţa apariţiilor dela Fatima şi a ilustrat situaţia Bisericii persecutate, pentru care toţi avem datoria să ne rugăm zilnic. Tot la "Armata Albastră", a avut loc, la ora 21, o manifestaţie folcloristică, cu cântece religioase şi populare din patriile pelerinilor. La Fatima trăeşte, din 1960, un italian din România, Antonio Cerne, cu soţia, armeancă dela Gherla; e vânzător de obiecte religioase, - ceea ce dânşii făcuseră, timp de 40 de ani, şi'n ţară, până au trebuit să fugă...

La 15 Septembrie (sărbătoarea celor 7 Dureri ale Maicii Domnului, după ritul latin), pelerinii, după celebrarea Sf. Liturghii, au părăsit Fatima de dimineaţă, cu speranţa că Preacurata a dus la tronul Domnului ruga lor şi va face să se reverse harul Său asupra ţărilor robite şi a lumii întregi.

Un pelerin

OAMENI de Octavian Goga

Sunt oameni toţi şi-i plin în lume
De vameşi şi de farisei,
Îi văd şi nu'nţeleg anume
Ce mă mai poartă printre ei.

Le ard blesteme ceriul gurii
Când ţi se par duioşi şi trişti,
Aştern peste pornirea urii
Blândeţe de evanghelişti...

Prin valul care nu se curmă
Arare când mă mai strecor,
Eu simt minciuna cea din urmă
Ce-a umezit buzele lor...

Şi'n minte-atunci mi se desface
Misterul Proniei ce-a pus,
Ca'n staul, între dobitoace,
Să vie pe pământ Isus...

&& Aflăm, din "Stindardul" (Dec. 1967), că la secţia "românească" dela Free Europe din München lucrează 52 persoane, dintre care numai 13, adică exact un sfert, sunt români. Ceea ce nu înseamnă că restul ar fi americani, sau nemţi, deşi postul funcţionează, cu bani americani, pe teritoriu german. Şeful secţiei e Noel Bernard Bercovici, evreu, cetăţean englez, plătit cu 1.700 dolari pe lună, "plus vilă cu opt camere, plus deplasări peste deplasări, plus maşină BMW 2000, plus blană de vizon pentru secretară". Principalii patru colaboratori sunt, toţi, coreligionari ai şefului şi foşti politruci: Edgar Rafael, "din tată evreu rus şi mamă evreică maghiară", este editorialistul postului ("Dumnealui exprimă deci la microfon punctul de vedere românesc, chipurile ce gândesc şi ce simt românii liberi"); Jakob Popper ("soţia dumisale lucrează şi ea la 'secţia românească', ambii primesc 4.000 de mărci pe lună"); Max Bănuş; Nicolae Munteanu-Goldberg ("La 1 Iunie 1946 domnul 'Nicolae Munteanu' a participat la execuţia Mareşalului Antonescu"). Apoi: Violeta Fildermann ("secretara secţiei"), Sidonia Alterovici ("secretara foarte particulară a şefului secţiei"), Romilo Lemonidis ("înainte a exercitat la Paris profesiunea de fotograf al unui bordel, vânzând în acelaş timp, pe sub mână, fotografii pornografice la turişti exotici şi la moşnegi veseli"), etc. Şi ce transmit aceşti indivizi poporului român în suferinţă? Cronici muzicale, dări de seamă "asupra saloanelor de beauté din New York", traduceri "din aventurile lui James Bond", etc.

Ne lipsim de comentarii, ca să nu intrăm în alt proces de.. antisemitism. În această privinţă, dl Emilian e privilegiat: la München nu există instituţii de înaltă cultură românească...

&& Românii din Freiburg şi împrejurimi, plus oaspeţi din Franţa, au participat în seara de 22 Decembrie la serbarea "pomului de Crăciun", organizată de parohia ortodoxă locală, cu ajutorul corului. Piesa, ~~xxgx~~ improvizată de pr. D. Em. Popa; Moş Crăciun, Cicală. Un bufet a stat tot timpul la dispoziţia publicului.

- La München serbarea "pomului de Crăciun", organizată de Asociaţia Românilor din Sud şi Misiunea Unită, a avut loc la 23 Decembrie.

- Biserica Sf. Gheorghe din Toronto, biserica Sf. Ioan Botezătorul din Kitchener, Asociaţia Culturală din Hamilton şi Soc. Culturală din Kitchener au organizat "pomul de Crăciun" sub conducerea farmacistului Gh. Bălaşu, la hotel Fiser din Hamilton. Maestru de ceremonii, ing. N. Pora; dirijorul corurilor unite, pr. N. Zelea.

&& Românii din nord-vestul Germaniei au sărbătorit la Porz (Köln), 21 Ianuarie, Unirea Principatelor. Organizatori, d-nii Piciorgros, Şerban, Macarie. Păr. D. Em. Popa a slujit un Te Deum; a vorbit, avântat, ing. Valeriu Dobrescu.

- La Freiburg, un Te Deum s'a slujit, la 24 Ianuarie, în casa părintelui Popa.

- Pr. Popa a celebrat un Te Deum şi la München, 28 Ianuarie, unde serbarea Unirii a fost organizată de Asociaţia Românilor şi de Misiunea Română. La serbarea ce a urmat, cu corul Misiunii, a vorbit dl general Ion Gheorghe.

- După Te Deum, 21 Ianuarie, Românii din Toronto şi împrejurimi au mers la "Casa Naţională", spre a serba Unirea Principatelor. A vorbit, înălţător, pr. Nic. Zelea.-

DIN ZIARE, CĂRŢI, REVISTE

* Giuseppe Prezzolini, în "Borghese", 21 Dec. 1967: In 50 de ani de acel comunism ce se celebrează la Moscova nu se va putea găsi un singur "diario", o corespondenţă între doi amici, o culegere de memorii de familie care să ne descrie cane erau în adevăr starea de spirit, gusturile, obiceiurile, minciunile sociale, viţiile secrete, suferinţele, bucuriile, în fine viaţa intimă a "cuiva". Nimeni n'a îndrăsnit în aceşti 50 de ani să povestească sau să culeagă povestirile altora, să mărturisească şi să lase un document scris de ceea ce se petrecea în Rusia, nici măcar puţinul ce se citeşte în cronicile celor mai întunecate perioade din istoria italiană sub Longobarzi. Ba şi mai rău, nu numai că nimeni n'a scris, dar probabil că nimeni n'a avut curajul nici să gândească. Altceva decât Rusia ţarilor! Ca opresiune poliţienească colectivă, Rusia a reuşit perfect. Scriu acestea gândind la acea biată fiică a lui Stalin (foarte mărginită, deşi a avut privilegiul unei culturi negate la 99,99% din populaţia rusească). Acea povestire a sa fără o adevărată revelaţie, fără niciun relief, fără nicio profundă, durabilă pasiune şi fără nici măcar recea inteligenţă a cinicilor într'o epocă aşa de semnificativă şi într'un post de observaţie aşa de bine situat! Noi avem memorii de mujici prin Turghenief şi Tolstoi. Nu avem aşa ceva prin Svetlana bogaţilor birocraţi ruşi de azi. Gândiţi-vă la memoriile lui Saint Simon, la scrisorile Doamnei de Sévigné, la corespondenţa dintre Machiavelli şi Guicciardini, sau chiar la Scrisorile lui Cicero şi la Satirele lui Horaţiu. Cine va cunoaşte pe scriitorii Rusiei de azi ca în Franţa pe cei din Paris prin cele 15 volume ale lui Léautaud? Rusia de după 1917 va rămâne un pustiu animat doar de cifre de naşteri şi de morţi, de bătălii şi taxe, de producţie industrială şi discursuri politice... Nimic omenesc. Ce plictiseală!

.."Când vom trece peste capetele voastre, o Americani, la fiecare oră şi jumătate, cu proectilul atomic îndreptat asupra New Yorkului sau Washingtonului, capabil să distrugă unul din marile voastre oraşe.. Când vom putea spune că fiecare din marile noastre oraşe e apărat de o magnifică centură de contrarachete care va împiedica pe ale voastre să pătrundă în cerul nostru fără Dumnezeu şi să ne învingă.. Ce veţi face, o Americani, cari ne-aţi permis să devenim mari şi puternici, în timp ce voi petreceaţi, şi ne-aţi dăruit trucurile pentru a deveni moderni?.. Ce veţi face? Poate vă veţi căi, dar va fi prea târziu.. şi poate nici atunci nu vă veţi căi, ci veţi continua să vă bucuraţi de wiski-ul vostru şi vă veţi amuza văzând pe beatnici refuzând serviciul militar. Dar va fi inutil să vă căiţi sau nu.. Veţi dispărea şi vom fi noi cari să scrim istoria ţării voastre, a acelor State Unite care păreau cea mai mare putere a lumii la sfârşitul secolului XX...". Aşa gândesc azi unii ruşi; şi au dreptate.

..Cine a preparat bomba atomică a Chinezilor? Universităţile americane.

..Dacă în Vietnam Statele Unite ar fi făcut dela început "războiul" adevărat, adică fără graniţe şi limite, "războiul" ar fi deja terminat, fără toate consecinţele: pregătirea progresivă a inamicului, excitarea propagandei contra Statelor Unite în toată lumea, obosirea poporului american, mişcarea negrilor, şi probabil fără atâtea victime.

* Georges Pompidou, premierul Franţei, în faţa Parlamentului: Programul partidului comunist, noi nu-l vrem.. Peste tot unde doctrina sa a triumfat, nivelul de viaţă se târăşte departe după al nostru. E cazul nu numai în Rusia, unde venitul pe locuitor nu reprezintă 50% din venitul francez - şi asta la 50 de ani dela revoluţie! E cazul Germaniei de Est, unde nu se vede de ce venitul pe cap de locuitor era în 1965, ultimul an cunoscut, de 5.900 franci, în timp ce în Germania Federală era de 9.500 franci!.. Sistemul lor nu poate nici măcar pune eficacitatea în balanţă cu privarea de libertăţi ce rezultă din partidul unic...

* Salvemini, socialist, în "Critica Sociale" (1893), reprodus în Almanacco della Voce (1914): Sunt eu, aşadar, un militarist, un aţâţător la războî, un tigru însetat de sânge? N'aş crede. Dar, oricât ar fi războiul un fapt oribil şi odios, nu pot să nu recunosc că există păci mai oribile şi mai odioase ca războiul: sunt păcile, care consumă la foc domol popoarele; păcile, de care profită o naţiune, în timp ce naţiunea vecină îşi vede sufocate toate energiile economice şi morale; păcile, în care muncitorii mor - nu toţi într'o zi pe câmpul de luptă, ci extenuaţi zi de zi de foame, masacraţi în tumulturile civile, prostiţi de mizerie şi ignoranţă; păcile, în care ţările nu's devastate într'o singură zi, ca să se refacă în câţiva ani, ci sunt sărăcite şi extenuate ceas de ceas, minut de minut, făcute incapabile pen-

...

tru veacuri să se înalţe.Acestor păci,războiul e preferabil de o mie de ori pentru o naţiune,când există suficientă siguranţă că e victorios.

Şi sunt iarăşi cazuri,când o naţiune trebue să facă războiul,chiar cu siguranţa înfrângerii,numai pentru a-şi salva onoarea şi a lansa un strigăt de răzbunare şi revoltă spre viitor.Garibaldi n'a fost niciodată aşa de mare ca la congresul păcii din 1867,unde a mers ca să vorbească de război şi de unde a plecat ca să alerge la Monte Rotondo şi Mentana.Precum în luptele sociale e nebun cine jevreşte în orice clipă de baricade şi revoluţie,dar e înşelător şi laş cine abdică necondiţionat în faţa dreptului violenţei,- aşa în raporturile internaţionale,dorinţa energică,fierbinte,sinceră de pace trebue totdeauna subordonată dorinţei şi mai energice,mai fierbinţi,mai sincere de binele propriei ţări: adică, pentru noi socialiştii,al muncitorilor din ţara noastră,ale căror interese trebue să căutăm totdeauna a le coordona cu ale muncitorilor vecini,dar nu trebue să le subordonăm niciodată,niciodată... Pacifismul ne împiedică să avem o politică internă serioasă,pentru că politica internă e nouă zecimi o consecinţă a politicei externe,şi un partid care nu ştie să găsească un teren solid politicei sale externe e ca o barcă fără cârmă în politica internă; ceea ce face grozav de bine ~~afacerile~~ afacerile partidelor conservatoare,care vor rămâne mereu stăpâne ale Statului cât timp partidele democrate vor fi hipnotizate de formule umanitare..

* "Témoignage Chrétien",11 Mai 1967: "Mesia" de Haendel nu va fi difuzat de radio israelian,care a renunţat să-l înregistreze,partidele religioase apreciind acest oratoriu ca "prea creştin".

* Richard Reston,în "Los Angeles Times",22 Aug.1967: Campania ţintind la ameliorarea relaţiilor României cu streinătatea nu şi-a avut o acţiune paralelă în interiorul ţării.. Aparatul poliţienesc român rămâne cel mai dur stalinist în Europa de Răsărit.Noi avem impresia,aici,că România nu-i pregătită pentru o destindere internă.

- - - - -

&& E bine să amintim,la 450 ani dela afişarea,pe uşa unei biserici din Wittenberg,a celor 95 de teze ale sale,că Luther n'a voit Reforma.El a luptat,numai, contra abuzurilor de pe atunci din Biserică,convins că Papa însuşi îi va da dreptate.Dar Leon X,care avea nevoe de bani pentru zidirea bazilicii Sf.Petru,făcu greşala să-l excomunice,iar unii prinţi,dornici să scape de tutelă,aveau tot interesul să pună paie peste foc.Aşa se născu Reforma,cu consecinţa imediată a celor 30 de ani de război civil în Germania.Cele 95 de teze erau îndreptate nu contra Bisericii; Ea însăşi suprimă abuzurile denunţate de Luther,dar,din păcate, prea târziu,când răul era deja făcut.

&& Corala "Cantus mundi" din Köln,care şi-a propus,pentru înfrăţirea popoarelor,interpretarea folclorului din diferite părţi ale lumii,- la concertele din 6 şi 8 Decembrie a interpretat şi bucăţi corale româneşti: Lugojana(Vidu),Cătălina(Oancea),Iac'aşa(Nicolescu),Foaie verde lămâiţă,Foaie verde dudiţel,Pe cărare sub un brad(Kiriac) şi altele,având ca solist pe ing.Marcel Nicolau,care a cântat şi "Canción del carretero"(argentinian) - şi căruia i se datorează introducerea materialului românesc,fapt remarcat de ziarele din Leverkusen şi Köln,şi de radio "Deutschlandfunk" în transmisiunea din 16 Decembrie.

&& Dl prof.Paul Constantinescu dela Universitatea din Santiago se află,din toamna trecută,la Nisa,trimis pentru 2 ani în cadrul schimbului de profesori dintre Franţa şi Chile,la "Institut Eurpéen des Hautes Etudes Internationales",pentru a urma cursurile despre Piaţa Comună şi a colabora cu un ciclu de conferinţe la o mai bună cunoaştere a Americii Latine.Conferinţa sa dela 18 Februarie,în cadrul seminarului condus de prof.Guy Michaud dela Sorbona,a avut ca temă "Les mutations dans la Géographie mondiale politique contemporaine".

&& La 19 Noembrie a sosit la Bucureşti,pentru 6 zile,cardinalul Vienei,König. Vizita trebue socotită în cadrul politicii de "desgheţ" a Vaticanului.De aceea nu ştim dacă a putut vedea pe P.S.Hossu,sau pe alt reprezentant al sacrificatei Biserici unite româneşti; la aeroport au fost,pe lângă demnitari ortodocşi,doi episcopi romano-catolici: maghiarul Marton Aron şi românul Petre Pleşca.

&& La o recentă conferinţă internaţională din New Delhi,reprezentanţii Rusiei, ai ţărilor robite,ai unor State asiatice şi ai unor ţări africane de curând independente au părăsit sala în clipa când lua cuvântul delegatul Africii de Sud: nu puteau suporta să asculte discursul unei ţări lipsite de libertate...

DORURI ŞI NECAZURI

M.- Anglia: La începutul acestui nou an de pribegie vă urez,din partea mea şi a soţiei,sănătate,mai multă speranţă şi menţinerea VETREI.Ar trebui să apară mai des,dar ştiu că nu-i posibil.Restricţiile de aici mă împiedică să trimit mai mult..

L.-St.Unite: Anul ce vine să aducă liberarea tuturor popoarelor din jug...

E.-St.Unite: Am primit ieri VATRA,pe care totdeauna o citesc cu mult interes şi cu mult drag. Dorul meu adânc şi inima-mi pribeagă/ Te caută cu evlavie pe tine,ţară dragă! Azi vă trimit un mic obol pentru revistă...

M.-Canada: Dl Ion Ramigani a murit la un spital din Montreal,în ziua de 10 Iulie,la câteva săptămâni după a doua intervenţie chirurgicală la creer.Prima o avusese în Elveţia.Tot timpul după operaţia de tumoare a stat culcat.Dl Ovidiu Popescu,tata şi alţi camarazi au mers să-l vadă.Dl Ramigani nu putea să vorbească,dar până în ultimul moment a rămas foarte lucid şi conştient.Departe de nevastă,de fetiţă,de ţară,a fost înmormântat Joi,13 Iulie 1967,la Montreal.Ca ultim salut,camarazii i-au cântat Imnul Legionarilor căzuţi.

P.-Italia: Ultima VATRĂ mi-a plăcut cel mai mult.Pe dl Sima cred că aţi putea să-l lăsaţi în pace relativ la păcatul comis.Sufficit.De altfel am auzit că ea a fost mai vinovată,s'ar zice,provocându-l.Pe dl R.,Dumnezeu să-l ierte! Cine l-a văzut la biserică,când redacta o foaie bisericească,sau în urmă? L-a văzut cineva împărtăşindu-se vreodată? Sfârşitul l-a surprins groaznic.Iată de ce trebue să fim şi noi gata oricând,cu suflet curat şi împăcat cu Dumnezeu printr'o spovadă bună şi întărit prin Sf.Impărtăşanie,care o dată pe an nu e suficientă. Ar fi bine ca orice român să se roage zilnic pentru Patriarhul Marina şi ceilalţi ierarhi ortodocşi,ca Dumnezeu să le arate calea spre leagănul originii noastre naţionale şi religioase,căci numai credinţa Romei poate salva România; deasemeni pentru Ceauşescu şi guvern,ca Dumnezeu să le îndrepte gândurile spre El şi să poată conduce ţara spre fericire,care nu poate exista fără Dumnezeu.

Cu ocazia vizitei Patriarhului Atenagora la Roma,la intrarea în Bazilica Sf. Ioan din Lateran,27.10.67,un român i-a înmânat într'un plic o ilustrată cu apariţia Maicii Domnului la Fatima,cu textul: "Vă scrie.. şi Vă roagă să-i permiteţi a-şi exprima bucuria pentru venirea Sanctităţii Voastre la Roma şi speranţa că românii ortodocşi din Macedonia vor obţine libertatea de a vorbi româneşte nu numai în casele lor,cu uşile şi ferestrele închise,dar şi în public,în biserică şi şcoli,şi că şi românii ortodocşi de pretutindeni se vor apropia de Roma,leagănul originii noastre a tuturor românilor.Închei cu urarea ca să se împlinească în curând voinţa bimilenară a lui Cristos: "Ca toţi una să fie".Cu toată smerenia..

S.-Germania: E o lectură plăcută,păcat că n'are şi o arătare ceva mai adecvată conţinutului: hârtie mai bună,formă mai frumoasă.. Noi avem nevoe de o foaie cu de toate pentru toţi.Racoveanu a plecat pe neaşteptate.Câteva luni înainte, spunea că,dacă va muri,va muri ca un câine,şi aşa a fost.Când veniţi prin regiunea noastră? Eu caut cartea "Die Verschwörung gegen die Kirche",de Marice Pina: ca să arăt aici la unii,cine a condus şi conduce lumea...

P.-Spania: Con un particolare pensiero alla nobile Romania,il cui ricordo Ella tiene sempre vivo!

G.-St.Unite: Vă citesc cu mare interes VATRA,şi-mi place.M'am uitat că să văd abonamentul,însă nu am aflat scris nimic; trimit deci o donaţie la întâmplare.Vă doresc multă tărie de voinţă şi putere de muncă în lupta de desrobire.Un roşu, oricum îl vei întoarce,sau spre Washington,sau spre Vietnam,sau spre Moscova,tot roşu rămâne.Mă îndoiesc că Cel de Sus îi va lovi cu o graţie specială de a se converti 100% cu acea "Mea culpa",înainte de ce vom plăti "preţul datoriei" pentru mulţimea nenumărată a violării Moralei Creştine şi a justiţiei între oameni. Crucificarea s'a făcut,e adevărat,dar rămâne cooperarea noastră,a slabilor pământeni,la graţie."Deus creavit te sine te,sed non salva te sine te" a Sf.Augustin e atât de adevărată chiar şi azi,în era bombei atomice.

R.-România: Din păcate,vol.I şi II,din Istoria lui Giurescu,sunt complet epuizate şi nu se găsesc în librării.. Iar de tipărit nu se vor mai tipări(căci o mai schimbă pe ici pe colo,"aşa se scrie istoria",ştii dictonul).Am găsit la cineva vol.III şi IV,le-am plătit 90 de lei.N'am găsit nici lucrările unor scriitori de acum(Marin Sorescu,Şt.Bănulescu,Teofil Lianu),ieşite în tiraj redus... De le-ci găsi,ar fi bine să le pot trimite prin cineva care vine acolo...

V.-Jugoslavia: Nici o veste nu-mi răsbate din Apusul opac.. Mai am o prietenă cu dor de hoinăreală,ca să nu zic altfel.. Ce ziceţi? Noi am lucra orice,orice...

B.-Canada: Bine ar fi să scoţi VATRA lunar,acum când majoritatea publicaţiilor

nu mai apar! Articolul la "Cincantenarul ororilor" e excelent.Corespondenţii ziarelor din USA şi Canada elogiază "rebeliunea" României,dar glorifică şi "revoluţia" bolşevică..Noul redactor al "Americii",N.Novac,se îngrijeşte ca ziarul să fie o adevărată tribună naţională.Manifestaţiile de protest contra"cincantenarului ororilor",făcute la Montreal,Ottawa,New York,"America" le-a publicat in extenso şi cu fotografii.

A.-St.Unite: Datorită faptului că a trebuit să aştept la Iaşi pe tata să vie din Basarabia -şi a fost zadarnic,căci ruşii nu i-au dat drumul-,am pierdut zile din program,şi n'am mai putut trece să vă vizitez,cum proectasem.Alăturat,5 dolari.

I.-Argentina: Am aşteptat de geaba,câteva săptămâni,la Iaşi,că doar-doar o putea veni mama din Basarabia,pe care n'o mai văd de peste un sfert de veac!

T.-Franţa: Vreau să mă prezint la un concurs de poezie,ce se va face pe curând în Normandia,pentru poeţii francezi sau de expresie franţuzească.Se cere un imn în onorea Fecioarei şi o poezie la alegere.Un cotidian din Clermont Ferrand s'a adresat primăriei de aici să-i găsească un om de încredere pentru agenţia de aici; primăria mi-a făcut mie propunerea,eu am refuzat,mulţumind frumos,dar plăcerea mi-a fost mare: căci nu mă cunoşteam cu nimeni dela primărie.

Astăzi,23 Decembrie,împlinesc 54 de primăveri.Să trăesc întru sănătate şi mulţi ani! Şi dacă bunul Dumnezeu m'o mai uita câţiva ani pre pământ,sper să pot face ceva de aşa fel,ca viaţa să nu-mi fi fost zadarnică.De-acum,am intrat în horă şi,ca şi sasul din poveste,trebue să continui: Las'te'n sus şi sai în jos,/ Joc de frică bucuros...

CÂNTEC DE MARTIE de Panait Cerna

A fugit din lume faur,
Trist şi nejelit -
Cu săgeţile-i de aur,
Martie l-a gonit...

Albi plutesc şi roşii norii
Peste munţi şi chei,
Parcă sufletu-aurorii
A rămas în ei...

Gârlele-şi încep fanfara,
Şi,pornind şuvoi,
Strigă'n lume: primăvara
A sosit la noi!

Ce gândeşti la vremuri duse
Şi suspini mereu?
Lasă visele apuse,
Suflete al meu!

Uită lumile de stele,
Ce-au căzut pălind -
Bucură-te de acele
Care se aprind...

Ah,ce dulce e povara
Mugurilor noi!
Primăvara,primăvara
A sosit la noi...

&& In "Les derniers soldats",apărută la Paris(ed."Table ronde"),Ito Masashi îşi povesteşte cei 16 ani de hăituială petrecuţi pe insula Guam din Pacific,unde a aşteptat zadarnic,în 1944-1960,ducând,cu alţi 2 camarazi,o viaţă de sălbătăciune prin păduri,reîntoarcerea trupelor victorioase japoneze.Rămas până la urmă singur,ca să nu se sinucidă s'a decis să se predea americanilor,ca să-l ucidă ei. A rămas uimit când a văzut că e tratat civilizat; şi mai uimit când a văzut,la aeroportul din Japonia,că imensa mulţime pentru el era venită,să-l ovaţioneze ca erou: în satul său,fusese de mult trecut pe monumentul respectiv.. Fanatismul acesta,tenacitatea,refuzul de a se da bătut,voinţa de a lupta până la capăt,sunt comune în războaiele din Asia,cum vedem şi azi în Vietnam; această încredere în destinul patriei a făcut din Japonia,chiar învinsă,o mare putere mondială.

&& Răspunzând apelului papal de dedicare a Anului Nou ca zi a păcii,patriarhul Alexei al Rusiei a răspuns -scrie l'Unità,Roma,2 Ian.68- precum urmează:"Noi vedem posibilitatea de a uni eforturile Bisericii catolice romane cu ale celei ruse spre a servi împreună cauza păcii în lume.Suntem de părere că e inadmisibil să trecem sub tăcere ceea ce e azi problema cea mai gravă.Înţelegem să ne referim la războiul din chinuitul Vietnam.Există o singură cale pentru rezolvarea acestei chestiuni: armatele USA şi ale aliaţilor lor să înceteze imediat orice operaţie de război în Vietnamul de Nord şi de Sud,să fie retrase necondiţionat toate trupele streine de pe pământul vietnamit,aşa ca poporul vietnamit să poată decide de propriul destin şi să-şi traseze calea propriei existenţe".Păcat că n'avem la îndemână şi textul răspunsului lui Kosighin: ca să vedem diferenţa...

&& Patriarhul Alexei a împlinit 90 de ani.Printre felicitările primite,pentru ideala conducere a Bisericii ruseşti,a fost şi una dela Papa.Dela cardinalul de Montreal,Léger,n'a primit nimic: înaltul prelat,renunţând la purpură pentru a merge,ca simplu preot,să îngrijească de leproşii din Africa,a fost pe semne prea ocupat cu pregătirile plecării,ca să mai aibă timp şi de "politică"...

- Unde se găseşte,în ţară,cea mai mare cantitate de pâine? - În carnea tocată...

&& Textul discursului lui Maurer, la 90 de ani de independenţă românească, ne-a parvenit abia acum: osanale Rusiei sovietice, osanale "partidului" înfiinţat de bolşevici în România. Mircea cel Bătrân, Ioan Corvin, Vlad Ţepeş, Ştefan cel Mare, Ioan Vodă cel Cumplit, ca şi maiorul Şonţu, Giurescu, Valter Mărăcineanu, sunt pomeniţi mai mult ca un fel de precursori ai Anei Pauker. Undeva se pomeneşte de convenţia din 4 Aprilie 1877, în care ruşii se obligau "să menţină şi să apere integritatea teritorială a României", dar oratorul, deşi sărbătoreşte "în condiţii de deplină libertate socială şi naţională, dobândirea independenţei politice", n'are curaj să veştejească răpirea ce-a urmat, a Basarabiei de sud; cum ar fi vorbit, atunci, dacă, Doamne fereşte, "guvernul" său ar fi încă... dependent de Moscova?...

&& Participanţii la al 35-lea congres al Pen-Clubului, întrunit de curând la Abidjan (Coasta de Fildeş), au "condamnat" regimul lui Franco pentru arestarea scriitorului Arrabal şi "cerut" guvernului din Atena eliberarea confraţilor greci, în timp ce autorităţile cehoslovace şi ruseşti au fost numai "rugate" pentru "graţiere" şi "reexaminare" în cazurile scriitorilor Beneş şi Sinyavski. Ce i-o fi făcut să se adreseze în termeni aşa de.. deosebiţi? Fapt e că, dacă Arrabal a fost între timp achitat, sovieticii n'au aşteptat decât încheierea festivităţilor "cincantenarului ororilor" pentru a trimite la ocnă un alt lot de scriitori. "Fasciştii" greci, deşi "răi", au pus în libertate pe inamicii regimului (Papandreu, Teodorakis, etc), dându-le chiar paşapoarte pentru streinătate; "democraţii" ruşi, blânzi ca mieluşeii, cum ni-i prezintă o anumită presă, au închis pe cei cari cereau doar o fărâmă de libertate: Daniel şi Siniavski, Ginzburg, Galanskov, Dobrovolski, Vera Lachkova, etc. Şi totuşi, sunt imbecili cari susţin că "vântul istoriei" ar bate spre Moscova. O fi! dar atunci nici profeţiile Apocalipsului nu sunt departe...

&& In urarea de An Nou către credincioşi, vedem pe P.S. Trifa urmat de un frumos buchet de 40 de clerici. Episcopul ocupaţiei, Victorin, - dacă are cam pe jumătate, nu-i nicio mirare: rezervoriul Bucureştilor e mare.. Păcat că n'am putut găsi lista celor ce-l urmează pe Prea Sfinţitul Teofil...

În Almanahul "Soliei" pe 1968, găsim biografiile celor 42 de clerici din Episcopia condusă de P.S. Trifa: 1 episcop, 2 arhimandriţi, 3 protopopi, 35 preoţi, 1 diacon. Niciunul nu-i doctor în Teologie; licenţiaţi, sunt câţiva; unii sunt seminarişti, alţii au la bază şcoli oarecum echivalente, sau sunt făcuţi din cantori. Cel mai în vârstă e pr. Neder, de 92 ani, urmat de preoţii Pescari, Tatoiu şi Ioan Popescu, respectiv de 87, 85 şi 82 ani. Cei mai tineri (pr. Grabowski, Mircea Marinescu şi Tofan), au câte 44 ani. Aşa fiind, perspectivele Bisericii Române din America nu par tocmai trandafirii. Interesante sunt locurile de origină, împrăştiate cam pe toată zarea românească: Argeş (Graţian), Dâmboviţa (Preda), Olt (Dinu), Teleorman (Găldău), Ilfov (Postelnicu), Vâlcea (Grabowski), Dolj (Pârvănescu), Constanţa (Dobrin), Brăila (Ioan Popovici), Covurlui (Tofan), Braşov (Tatoiu), Năsăud (Uşeriu), Alba (Stănilă şi Vintilă), Târnava Mică (Moldovan, Sideraş), Târnava Mare (Neder), Rădăuţi (fraţii Maxim), Cernăuţi (Cohan, Zelea), Câmpulung (Ivanovici), Caraş (Avram), Timiş (Bărbulescu, Lipovan, Isacu, Marinescu, Pescari, Surducan), Arad (Axente Moise); din Banatul înstreinat: Ivaşcu din Mesici şi Timotei Popovici din Deliblata; Sterie Mihadaş din Turia (Macedonia); Ion Popescu din Pleasa (Albania); Şt. Cordos din Ghiula/Bekeş (Ungaria); apoi: Şt. Feica din Downing/Alberta (Canada) şi, din Statele Unite, Paul Crăciun (Indiana Harbor), Haţegan (Youngstown), Eugen Lazăr (Alliance), Zmed (Chicago).

In biografia P.S. Valerian se spune că "la începutul anului 1941 s'a instaurat în România dictatura militară a generalului Ion Antonescu susţinut de misiunea militară germană. Uniunea Studenţilor a fost desfiinţată. In calitate de preşedinte al acestei Uniuni, Viorel Trifa a fost capturat de autorităţile germane şi dus ca prizonier politic în Germania". Cine l-o fi obligat să scrie, cu orice preţ?...

&& Vocaţiile preoţeşti au început să scadă până şi în Spania: 4796 seminarişti în 1963, numărul lor scade la 4200 în 1965, pentru a rămâne 3771 în 1966. Au părăsit seminarul 561 elevi în 1956, 834 în 1962, 906 în 1964, 1147 în 1965.

&& A făcut vâlvă operaţia de înlocuire a inimii, săvârşită de medicul sud-african Barnard. Sunt unii cari se îndoiesc că, sub un guvern al triburilor Bantù, Africa de Sud ar fi mai putut produce astfel de medici..!

&& La "Borghese", Milano, 1 Febr. 1968, colaborează: Mario Tedeschi, Giuseppe Prezzolini, Giovanino Guareschi (Scrisoare către Don Camillo), Fabrizio Sarazani, Adrian Popa (O apreciere a lui Maurer despre comuniştii italieni: "Slugi neruşinate ale Kremlinului"), Gianna Preda, etc.

S E M N A L Ă R I

* B.MUNTEANO,Constantes dialectiques en littérature et en histoire,Paris, 1967.- Directorul "Revistei de literatură comparată" adună în acest preţios volum parte din studiile şi articolele apărute,dealungul anilor,în importanta publicaţie,adăogând textul unor conferinţe şi comunicări prezentate la diferite congrese internaţionale,precum şi o serie de eseuri şi note inedite.E o carte fundamentală de teorie a literaturii şi de filosofie a istoriei,care ridică multe probleme pasionante,ca aceea a sintezei valorilor universale şi constante.Ultimul capitol ne priveşte direct: sub titlul "Universalitate şi autohtonism",trasează limpede o morfologie a culturii româneşti,autohtone şi chiar folclorice prin rădăcini,cu tendinţe spre universalitate în realizări(şi se citează cazurile Eminescu,Brâncuşi,Enescu,Iorga,Densusianu).Opera face cinste exilului românesc.

* PETRU IROAIE,Umanesimo romeno,Trapani,1967.- La p.380 din volumul precedent, autorul scrie: "La paysannerie carpathique est le terroir d'une civilisation, voire d'un humanisme rustique,riches d'implications et de conséquences inépuisables".Profesorul universitar dela Palermo depistează tocmai urmele acestui umanism românesc,pe care-l pune în legătură cu moştenirea tracă şi cu cea latină. Cartea e o mină extraordinară de date noi,descoperite cu sârg în texte antice. Personaje necunoscute sau abia cunoscute sau cunoscute sub alte aspecte apar aici în cu totul altă perspectivă,ca umanişti de pildă: Iancu Corvin,Mihai Ursachi (Orszag),cu maestrul lor Pippo Spano(Filippo Scolari dela Florenţa),Scăriţă,Drag, Petru Cercel.Capitolul "Conştiinţa latină a românilor" aduce noi dovezi cu privire la continuitate şi luminează,pe cât cu putinţă,întunecatul nostru ev mediu.

* Prof.MARIO RUFFINI,Gli inizi della vita monastica in Romania,Roma,1967.- E un extras din revista "Oikoumenikon",în care profesorul de română dela Torino se ocupă pe larg,pe bază de documente,de începuturile vieţii călugăreşti la români,dela Nichita Remezianul până pe la jumătatea sec.XVI.E vorba de primele mănăstiri: Tismana,Vodiţa,Cozia,Neamţ,Moldoviţa,Pobrata,şi de ce au însemnat ele pentru istoria şi cultura poporului român.Un studiu de valoare şi cât se poate de util,mai ales în vremurile triste de astăzi.

* VASILE POSTEUCĂ,În marea şi'n mormintele din noi,Madrid,1967.- "De nu iscăm găselniţi desgolite/ E semn că suntem încă la folclor:/ Doinesc în noi baladele tivite/ Cu mioriţe'n fluere de dor".E povestea neamului nostru în aceste versuri, tipărite în editura revistei "Drum",dar e şi autobiografia artistică a autorului, poet autentic,credincios sieşi şi poeziei,care nu poate fi,pentru dânsul,decât creştină şi naţională,oarecum pe linia fecundă a "Gândirii".Pribegia şi dorul de ţară inspiră adesea,cu rezultate de mare efect,ca,de pildă,în "De ziua mamei".

* ŞT.GEORGESCU-OLENIN,Drum în veac vitreg,Madrid,1967.- Noul volum din colecţia "Dacoromania" cuprinde,cum vedem chiar în subtitlu,"critică,polemică,însemnări",apărute mai toate în "Curierul Românesc" dela Paris.Sunt luaţi în răspăr: Petru Dumitriu,C.Virgil-Gheorghiu şi,în parte,şi Eugen Ionescu.Autorul neiutatului "Murfatlar" e preţios mai ales în partea anecdotică.Amintiri mişcate,despre Aron Cotruş şi Constantin Arsene.-

Adrian Popa

&& La Berlin,în aquarium,trăeşte de curând o rară achiziţie: un crap de 23 kg,lung de 90 cm.Vârsta,între 30 şi 40 de ani("Kieler Nachrichten",24 Nov.1967).

&& In 1871 trăiau,pe teritoriul actualei Germanii libere,20 milioane locuitori.Pe la 1900, 30 milioane.Astăzi,60 milioane("Lübecker Nachrichten",21 Nov.67).

&& După un comunicat al Universităţii din Freiburg,2/3 din studenţii bursieri germani pentru streinătate aleg Franţa,Anglia şi Statele Unite.

&& Peste 700 de mari societăţi americane au filiale în Germania.Investiţiile lor aici erau,la sfârşitul anului trecut,de peste 40 miliarde de dolari.

&& Cu ocazia unei slujbe în America,spune "Solia","predica a fost rostită de Maica Alexandra,deosebit de frumoasă şi atrăgătoare"...

Herausgeber und für den Inhalt verantwortlich: Dr.Petre Vălimăreanu - 72 Freiburg - Kirchstr.68 - Germania.Contribuţiile rugăm a se trimite,pe acelaş nume,la Konto 42038 - Dresdner Bank - 78 Freiburg - Germania; sau la Konto 9625 - Banco di Roma - Via della Conciliazione 50 - Roma - Italia.-